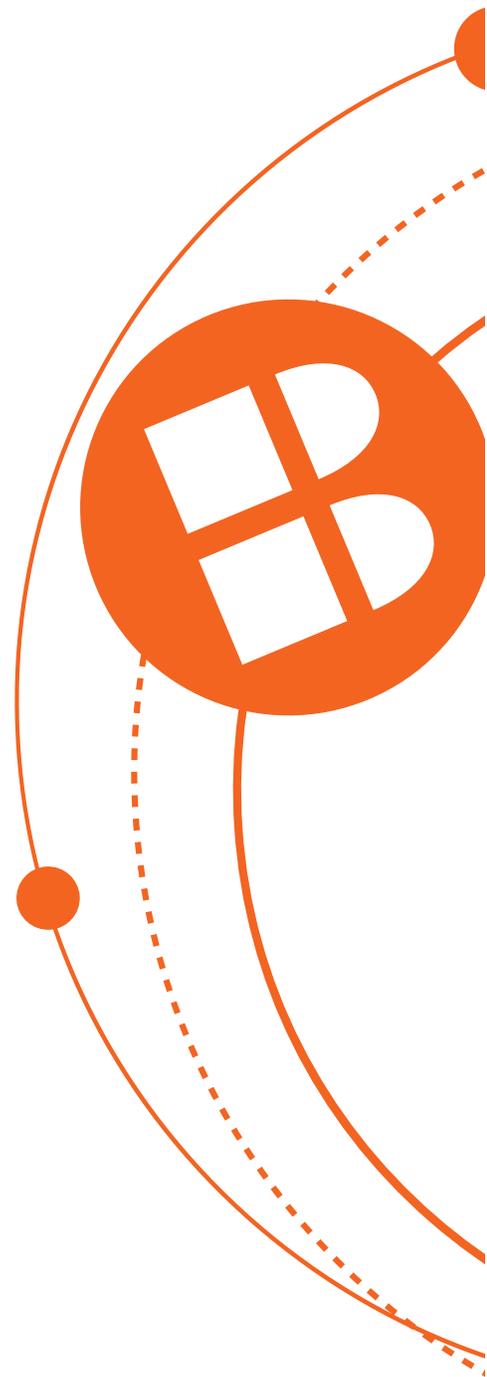

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

2020

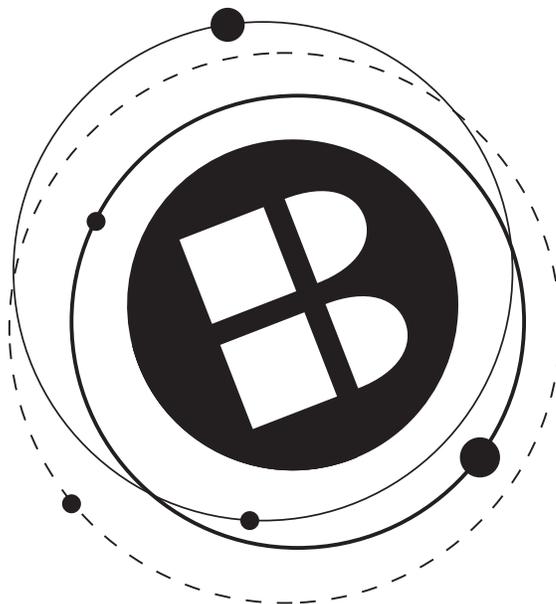
**■ D HIPOTEKARNA
■ D BANKA**

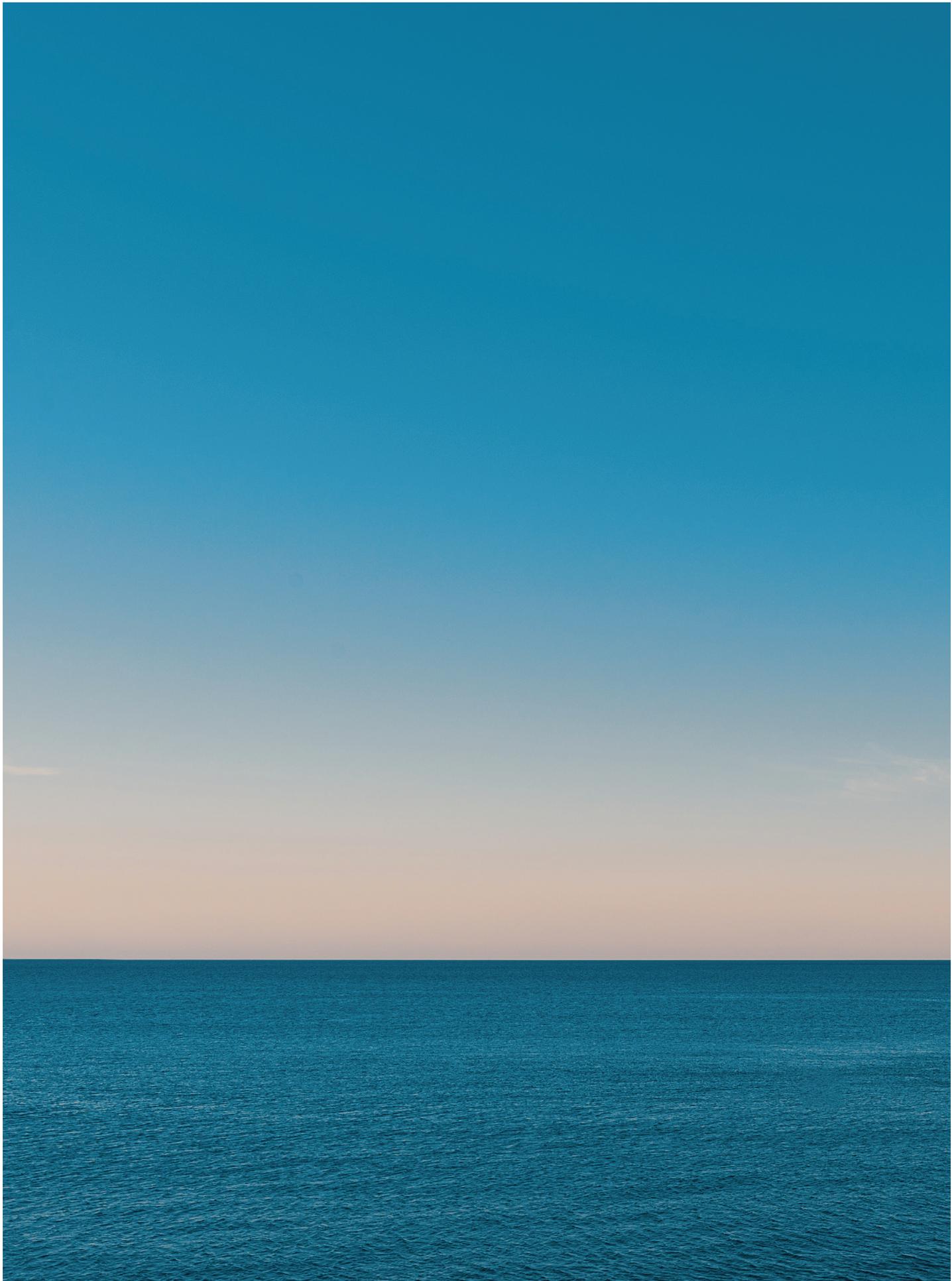
Vama posvećena

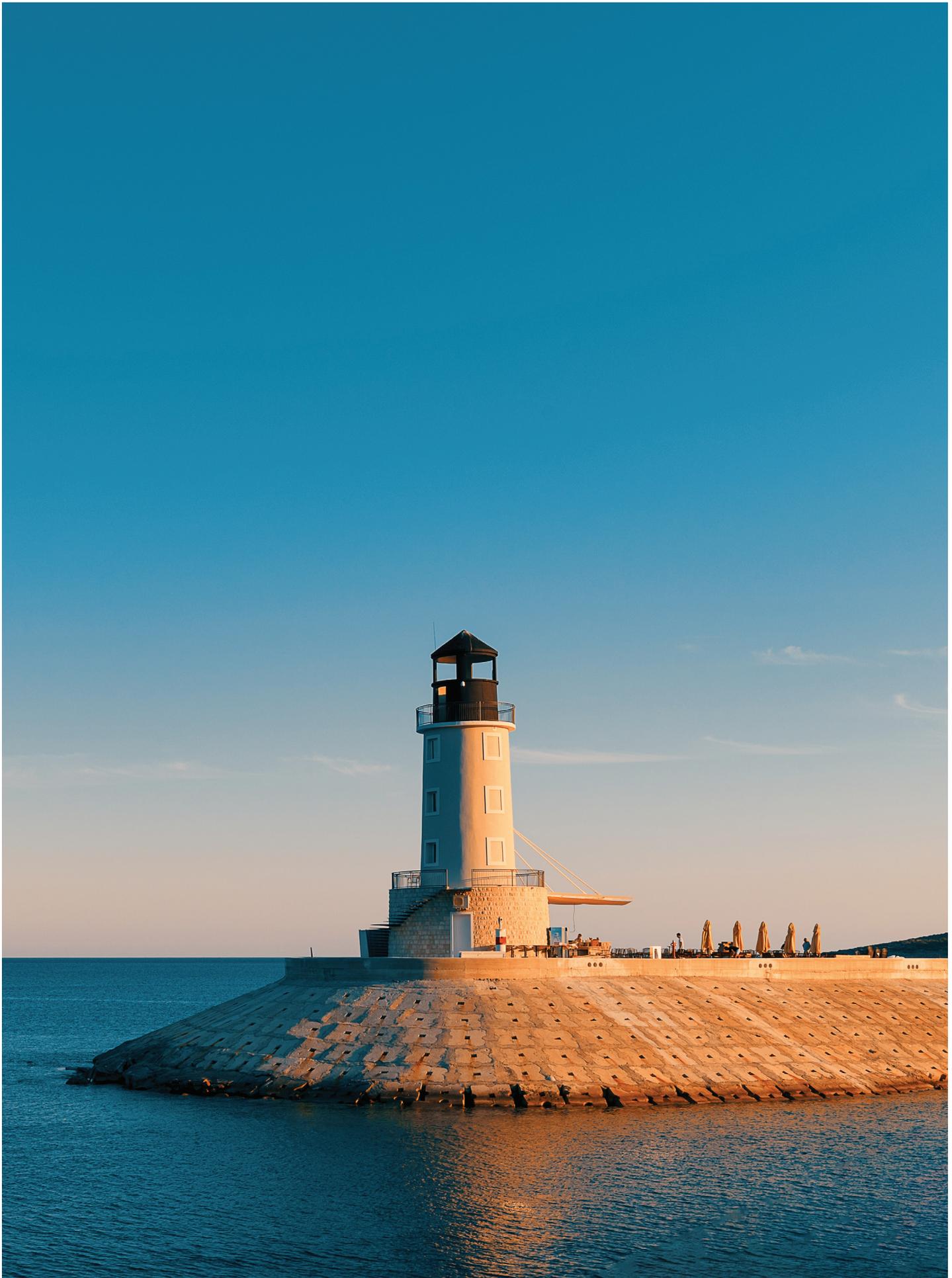

SADRŽAJ

1. IZ IZVJEŠTAJA NEZAVISNOG REVIZORA	7
2. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE	21
3. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA BANKE.....	33
4. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI	45

**IZ IZVJEŠTAJA
NEZAVISNOG REVIZORA**

2

POSLOVNE
AKTIVNOSTI I
ORGANIZACIONA
STRUKTURA BANKE

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Hipotekarne banke AD Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Hipotekarne banke AD Podgorica (u daljem tekstu: „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine, bilans uspjeha, iskaz o ukupnom ostalom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja (u daljem tekstu: „finansijski iskazi“).

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembar 2020. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Osnove za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenjivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih iskaza kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata</i>	<i>rezervisanja za vanbilansne stavke</i>
Na dan 31. decembra 2020. godine, bruto vrijednost datih kredita i potraživanja od klijenata iznosila je EUR 229.963 hiljada (31. decembra 2019.: EUR 243.316 hiljada), dok je ukupan iznos ispravke vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata iznosio EUR 14.568 hiljadu na dan 31. decembra 2020. godine (31. decembra 2019.: EUR 14.404 hiljade).	Na osnovu naše procjene rizika i poznavanja industrije, ispitali smo troškove obezvrjeđenja datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke, i procijenili primjenjenu metodologiju, kao i korišćene pretpostavke, a u skladu sa opisom ključnog revizorskog pitanja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)
Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
<p data-bbox="256 306 818 338"><i>Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke</i></p> <p data-bbox="256 369 818 583">Odmjeravanje troškova umanjenja vrijednosti datih kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansne stavke smatra se ključnim revizorskim pitanjem, s obzirom da određivanje iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti zahtjeva značajnu procjenu od strane rukovodstva koja se odnosi na određivanje trenutka priznavanja umanjenja vrijednosti kao i iznosa umanjenja vrijednosti.</p> <p data-bbox="256 615 818 646">Najznačajnija rasudjivanja se odnose na:</p> <ul data-bbox="305 646 818 1087" style="list-style-type: none"> • Pretpostavke koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta; • Pravovremena identifikacija izloženosti sa značajnim povećanjem izloženosti kreditnom riziku i kreditnom obezvređenju; • Vrednovanje kolaterala i pretpostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procijenjene izloženosti po kreditima; • potencijalni uticaj na ove pretpostavke, povećanje kreditnog rizika i obezvređenja, vrednovanje kolaterala i budućih novčanih tokova kao rezultat socio-ekonomskih posljedica COVID 19 krize uključujući moratorijum i ostale događaje. <p data-bbox="256 1119 818 1255">Rukovodstvo je objelodanilo dodatne informacije o troškovima umanjenja vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke u napomenama 3.8, 5.2, 7, 17.2 i 23 uz finansijske iskaze.</p>	<p data-bbox="841 338 1409 369">Naše testiranje je obuhvatilo sljedeće elemente:</p> <ul data-bbox="889 369 1409 1734" style="list-style-type: none"> • procjena ključnih kontrola nad pretpostavkama koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta; • detaljno testiranje obračuna parametara rizika, na bazi zvanične metodologije banke koja je predmet ocjene usaglašenosti sa računovodstvenim zahtjevima. Navedeno testiranje podrazumeva i ocjenu pretpostavki modela sa posebnim osvrtom na pretpostavke koje se tiču uticaja krize izazvane COVID 19 virusom na očekivane kreditne gubitke; • procjena ključnih kontrola i testiranje njihove efikasnosti nad pravovremenom identifikacijom izloženosti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika i blagovremenom identifikacijom izloženosti umanjenih vrijednosti kredita; • prikupljanje i detaljno testiranje dokaza na uzorku koji podržavaju odgovarajuće određivanje pretpostavki za troškove obezvređenja kredita i rezervisanja za garancije, uključujući vrednovanje kolaterala i pretpostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procijenjene izloženosti umanjene vrijednosti kredita; • procjena ključnih kretanja portfolija visokog rizika iz prethodnog perioda u odnosu na industrijske standarde i istorijske podatke; • procjena adekvatnosti različitih identifikovanih odluka Rukovodstva koji se tiču pretpostavki vezanih za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za individualno procjenjivane kredite, kao i odluka o pristupu procjene očekivanih kreditnih gubitaka za kolektivno procjenjivane kredite, kao i evaluacija primjenjenih metodologija korišćenjem našeg znanja i iskustva u industriji; • ocjena adekvatnosti analize rukovodstva i korekcije kao rezultat uticaja COVID 19 krize na sve aspekte procjene očekivanih kreditnih gubitaka. Analiza uticaja uključuje procjenu rukovodstva na različite scenario analize i analize senzitivnosti i • procjenu tačnosti i potpunosti objelodanjivanja u finansijskim izvještajima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed prevare ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Banke da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene. Lica odgovorna za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje.

Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usljed prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke.
- Vršimo ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)***Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza (nastavak)***

- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezano objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije. Takođe, obezbeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i gdje je to primjenjivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih iskaza tekućeg perioda i shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i objavljivanje godišnjeg izvještaja menadžmenta.

Naše mišljenje o finansijskim iskazima ne obuhvata godišnji izvještaj menadžmenta i osim u onoj mjeri u kojoj je izričito navedeno u našem izvještaju, ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi sa revizijom finansijskih iskaza naša odgovornost je da pročitamo godišnji izvještaj menadžmenta i tako razmotrimo da li je godišnji izvještaj menadžmenta materijalno nekonzistentan sa finansijskim iskazima ili sa našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugačiji način čini da su materijalno pogrešno prikazani.

U skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu u Crnoj Gori razmotrili smo da li je godišnji izvještaj menadžmenta sastavljen u skladu sa članom 11, 12, 13 i 14 ovog Zakona.

Isključivo na osnovu rada obavljenog tokom revizije finansijskih iskaza i procedura navedenih gore, po našem mišljenju:

- Informacije prezentirane u godišnjem izvještaju menadžmenta za finansijsku godinu za koju su pripremljeni finansijski iskazi su konzistentne sa finansijskim iskazima;
- Godišnji izvještaj menadžmenta je sastavljen u skladu sa članom 11, 12, 13, i 14. Zakona o računovodstvu u Crnoj Gori.

Dodatno, u svjetlu znanja i razumijevanja Banke i njenog okruženja dobijenog tokom revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo da li su identifikovani materijalno značajno pogrešni prikazi u godišnjem izvještaju menadžmenta. U tom smislu nemamo ništa da izvjestimo.

Ovlašćeni revizor u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izveštaj nezavisnog revizora je Pero Đuričković.

Crowe MNE d.o.o. Podgorica
20. maj 2021. godine

_____
Pero Đuričković, Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

	Napomene	(Iznosi u hiljadama EUR)	
		2020.	2019.
Prihodi od kamata i slični prihodi	3.1, 6	18,239	19,741
Rashodi od kamata i slični rashodi	3.1, 6	(3.200)	(3.091)
NETO PRIHODI OD KAMATA		15,039	16.650
Prihodi od naknada i provizija	3.2, 9	12.821	16.989
Rashodi naknada i provizija	3.2, 9	(7.893)	(10.775)
NETO PRIHODI OD NAKNADA		4.928	6.214
Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		212	150
Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja		153	-
Neto dobitci od kursnih razlika		461	788
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine		152	311
Ostali prihodi	13	645	246
Troškovi zaposlenih	10	(5.551)	(5.486)
Troškovi amortizacije	12	(2.542)	(1.077)
Opšti i administrativni troškovi	11	(6.069)	(7.802)
Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspjeha	3.14, 7	(3.518)	(3.723)
Troškovi rezervisanja	3.14, 8	(6)	(96)
Ostali rashodi	14	(70)	(786)
OPERATIVNI PROFIT		3.834	5.389
Porez na dobit	3.6, 15	(346)	(526)
NETO PROFIT		3.488	4.863
Zarada po akciji	32	111,42	155,34

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Odbora direktora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 1. februara 2021. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

Jelena Vuletić
Izvršni direktor za rizike

Ana Golubović
Izvršni direktor za poslove sa pravnim licima i
finansijska tržišta

Nikola Špadijer
Izvršni direktor za poslove sa fizičkim licima i
napredne kanale prodaje

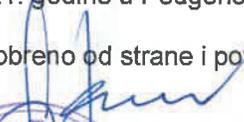
**ISKAZ O UKUPNOM OSTALOM
REZULTATU**
Od 1. januara do 31. decembra 2020.
godine

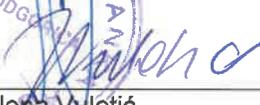
Napomena	(U hiljadama EUR)	
	2020.	2019.
Neto profit	3.488	4.863
Ukupni ostali rezultat		
Efekti promjene vrijednosti hartija od vrijednosti koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(2.051)	1.625
Porez na prihod po osnovu stavki ukupnog ostalog rezultata	186	(166)
Ukupan ostali rezultat za tekuću godinu	(1.865)	1.459
UKUPAN OSTALI REZULTAT	1.623	6.322

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

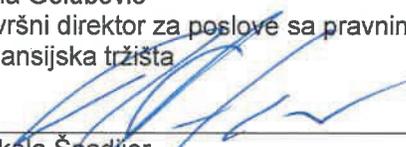
Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Odbora direktora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 1. februara 2021. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 _____
 Esad Zaimović
 Glavni izvršni direktor

 _____
 Jelena Vučić
 Izvršni direktor za rizike

 _____
 Ana Golubović
 Izvršni direktor za poslove sa pravnim licima i
 finansijska tržišta

 _____
 Nikola Špadijer
 Izvršni direktor za poslove sa fizičkim licima i
 napredne kanale prodaje

BILANS STANJA

Na dan 31. decembar 2020. godine

	Napomene	31. decembar 2020.	(U hiljadama EUR) 31. decembar 2019.
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	3.7, 16	163.390	137.133
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti		240.348	251.741
Kredit i potraživanja od banaka	3.8.3, 17.1	22.060	20.864
Kredit i potraživanja od klijenata	3.8.3, 17.2	215.395	228.912
Hartije od vrijednosti	17.3	1.107	-
Ostala finansijska sredstva		1.786	1.965
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		128.150	134.758
Hartije od vrijednosti	18.1	128.150	134.758
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala		-	5
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.10, 19	6.214	2.352
Nematerijalna sredstva	3.10, 20	2.019	2.037
Odložena poreska sredstva	15c	27	24
Ostala sredstva	21	2.433	2.428
UKUPNA SREDSTVA		542.581	530.478
OBAVEZE			
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti		451.662	443.122
Depoziti banaka i centralnih banaka	22.1	1.214	1.148
Depoziti klijenata	22.2	428.346	419.592
Kredit klijenata koji nijesu banke	22.3	22.048	22.335
Ostale finansijske obaveze		54	47
Rezerve	23	1.453	1.535
Tekuće poreske obaveze		342	514
Odložene poreske obaveze	15c	23	209
Ostale obaveze	24	13.301	11.148
Subordinisani dug	26	22.256	22.050
UKUPNE OBAVEZE		489.037	478.578
KAPITAL			
Akcijski kapital	25	16.006	16.006
Emisiona premija		7.444	7.444
Neraspoređena dobit		25.425	20.541
Dobit/gubitak tekuće godine		3.488	4.863
Ostale rezerve		1.181	3.046
UKUPAN KAPITAL		53.544	51.900
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		542.581	530.478
VANBILANSNA EVIDENCIJA	28	753.678	766.334

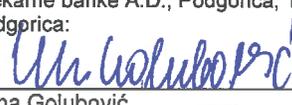
Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Odbora direktora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 1. februara 2021. godine u Podgorici. Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

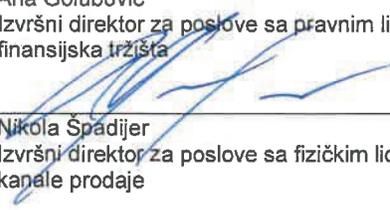

Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

Jelena Vučetić
Izvršni direktor za rizike

Ana Golubović
Izvršni direktor za poslove sa pravnim licima i finansijska tržišta

Nikola Spadijer
Izvršni direktor za poslove sa fizičkim licima i napredne kanale prodaje

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U hiljadama EUR	Akcijski kapital	Emisiona premija	Dobit tekuće godine	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje, 1. januara 2019. godine	16.006	7.444	20.545	1.587	45.582
Efekat svođenja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat	-	-	-	1.459	1.459
Drugi uticaj hartija od vrijednosti na kapital	-	-	(4)	-	(4)
Dobit tekuće godine	-	-	4.863	-	4.863
Stanje, 31. decembra 2019. godine	16.006	7.444	25.404	3.046	51.900
Stanje, 1. januara 2020. godine	16.006	7.444	25.404	3.046	51.900
Efekat svođenja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat	-	-	-	(1.865)	(1.865)
Drugi uticaj hartija od vrijednosti na kapital	-	-	21	-	21
Dobit tekuće godine	-	-	3.488	-	3.488
Stanje, 31. decembra 2020. godine	16.006	7.444	28.913	1.181	53.544

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Odbora direktora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 1. februara 2021. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 Glavni izvršni direktor

 Ana Golubović
 Izvršni direktor za poslove sa pravnim licima i finansijska tržišta

 Jelena Vučetić
 Izvršni direktor za rizike

 Nikola Špadijer
 Izvršni direktor za poslove sa fizičkim licima i napredne kanale prodaje

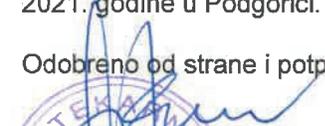
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
(U hiljadama EUR)

OPIS	Napomene	2020.	2019.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi		18.363	19.829
Odlivi po osnovu kamata i slični prihodi		(3.240)	(2.993)
Prilivi po osnovu naknada i provizija		12.821	16.988
Odlivi po osnovu naknada i provizija		(7.893)	(10.775)
Odlivi po osnovu zarada zaposlenih i troškova za dobavljače		(21.909)	(22.664)
Povećanje/smanjenje kredita i ostale aktive		13.568	(52)
Prilivi/odlivi po osnovu depozita i ostalih obaveza		8.550	18.995
Plaćeni porezi		(1.037)	(1.052)
Ostali prilivi		(20.950)	(46.039)
Neto prilivi/odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		(1.727)	(27.763)
Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja			
Kupovina nekretnina i opreme		(573)	(1.176)
Kupovina nematerijalnih ulaganja		(475)	(768)
Državni zapisi		30.104	35.616
Prilivi od prodaje materijalne i dugotrajne imovine		87	26
Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		29.143	33.698
Tokovi gotovine iz finansijskih aktivnosti			
Povećanje pozajmljenih sredstava		(283)	(2.887)
Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		(283)	(2.887)
Efekat kursnih razlika na gotovinu i gotovinske ekvivalente		461	788
Neto povećanje/smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata		27.594	3.836
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda		153.005	149.169
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	29	180.599	153.005

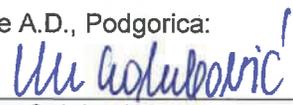
Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Odbora direktora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 1. februara 2021. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 Glavni izvršni direktor

 Jelena Vučetić
 Izvršni direktor za rizike

 Ana Golubović
 Izvršni direktor za poslove sa pravnim licima i finansijska tržišta

 Nikola Špadijer
 Izvršni direktor za poslove sa fizičkim licima i napredne kanale prodaje

POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA HIPOTEKARNE BANKE

O BANCI

Hipotekarna banka AD Podgorica ("Banka") pruža najširi opseg bankarskih i finansijskih proizvoda i usluga pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori, u skladu sa izdatim dozvolama nadležnih institucija.

Uslovi za osnivanje i poslovanje banaka u Crnoj Gori su regulisani Zakonom o bankama i Zakonom o privrednim društvima, kao i podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore („CBCG“).

Pružanje usluga na tržištu hartija od vrijednosti, koje Banka obavlja, uređeno je Zakonom o tržištu kapitala i podzakonskim aktima, Komisije za tržište kapitala. Banka obavlja i poslove platnog prometa, koji su uređeni Zakonom o platnom prometu, uključujući i pripadajuće podzakonske akte CBCG.

Banka obavlja i poslove zastupanja u osiguranju, koji su uređeni Zakonom o osiguranju i relevantnim podzakonskim aktom Agencije za nadzor osiguranja.

Banka podliježe kontroli i nadzoru CBCG, Komisije za tržište kapitala i Agencije za nadzor osiguranja.

Na 31.12.2020. godine, ukupan broj zaposlenih, radno angažovanih, u Banci je 218, od čega je 10 magistara (4,5%), 97 sa visikom stručnom spremom (44,5%), 59 sa zvanjem bečelora (27,1%) i 52 sa srednjom stručnom spremom (23,9%).

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE I PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Skupštinu Banke čine njeni akcionari.

U skladu sa članom 15b Zakona o preuzimanju akcionarskih društava:

1) Struktura kapitala Banke:

- Akcijski kapital Banke iznosi 16.005.933,45 EUR, a čini ga 31.305 komada običnih akcija koje glase na ime;
- Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi 511,29 EUR;
- Akcije su dematerijalizovane, neograničeno prenosive i glase na ime. Izvod iz registra kod Centralne Depozitarne Agencije AD Podgorica je jedini dokaz o vlasništvu nad akcijama;
- Akcionar Banke, koji je vlasnik običnih akcija, ima slijedeća prava:
  1. pravo da prisustvuje sjednici skupštine akcionara,
  2. pravo upravljanja srazmjerno učešću u kapitalu ove klase akcija,
  3. pravo raspolaganja akcijama, saglasno pozitivnim propisima,
  4. pravo preče kupovine akcija novih emisija,

5. pravo na besplatne akcije u slučaju povećanja akcijskog kapitala iz sredstava Banke, srazmjerno svom ulogu,
6. pravo na dividendu, nakon raspodjele vlasnicima povlašćenih akcija, kada Skupština Banke odluči da se dividenda isplaćuje,
7. pravo dostave, na lični zahtjev, kopije bilansa stanja i bilansa uspjeha, kao i izvještaja spoljnog revizora,
8. pravo uvida, trideset dana prije održavanja Skupštine akcionara, kao i na samoj Skupštini, u finansijske izvještaje uključujući i izvještaje spoljnog revizora,
9. pravo na srazmjernan dio imovine u slučaju likvidacije Banke i druga prava, saglasno pozitivnim propisima.

2) Ne postoje ograničenja prenosa akcija odnosno hartija od vrijednosti;

3) Značajno direktno i indirektno učešće u kapitalu:

<i>Generali Financial Holdings FCP-Sif</i>	16.8695 %
<i>Cerere S.P.A. - Italija</i>	13.9275 %
<i>Lorenzo Gorgoni - Italija</i>	12.9788 %
<i>Antonia Gorgoni - Italija</i>	10.0016 %
<i>Miljan Todorović - Italija</i>	7.3982 %
<i>Podravska Banka DD - Hrvatska</i>	2.9931%
<i>Ibis Srl - Italija</i>	4.8682 %
<i>Dario Montinari - Italija</i>	4.6159 %
<i>Sigilfredo Montinari - Italija</i>	4.6159 %
<i>Piero Montinari - Italija</i>	4.6127 %
<i>Andrea Montinari - Italija</i>	4.6127 %

4) Ne postoje hartije od vrijednosti koje daju posebna kontrolna prava;

5) Na sticanje akcija od strane zaposlenih, primjenjuju se pozitivni zakonski i drugi propisi;

6) Ne postoje ograničenja prava glasa, kao što su, ograničenja prava glasa vlasnika određenog procenta hartija od vrijednosti ili određenog broja akcija, rokovima za ostvarivanje prava glasa i sl.;

7) Ne postoji sporazum između akcionara sa kojima je emitent upoznat i koja mogu imati za posljedicu ograničenja prenosa hartije od vrijednosti i/ili glasačkih prava;

8) Način imenovanja i razrješenja članova Odbora direktora definisan je pozitivnim zakonskim i drugim propisima;

9) Ovlašćenja članova odbora direktora, definisana su pozitivnim zakonskim i drugim propisima;

10) Ne postoje značajni sporazumi u kojima je emitent ugovorna strana i koji proizvode pravno dejstvo, mijenjaju se ili okončavaju nakon preuzimanja emitenta po sprovođenju javne ponude za preuzimanje i njihovim pravnim dejstvima, osim ako su sporazumi po svojoj prirodi takvi da bi njihovo objavljivanje imalo značajne štetne posljedice po emitenta, pod uslovom da emitent nije izričito obavezan da objavi te podatke u skladu sa zakonom;

11) Izvršni direktori i pojedini direktori organizacionih dijelova Banke, imaju ugovorne klauzule o

kojima se ugovara plaćanje nadoknade prestanka mandata, u visini od 6 (šest) do 18 (osamnaest) mjesečnih neto zarada.

Odbor direktora Banke upravlja Bankom. Članove Odbora direktora bira i imenuje Skupština akcionara. Struktura Odbora direktora i njegovih tijela:

1.1. Odbor direktora Banke:

- Sigilfredo Montinari, predsjednik
- Božana Kovačević, zamjenik predsjednika
- Renata Vinković, član
- Goran Varat, član
- Esad Zaimović, član

1.2. Odbor za reviziju Banke:

- Draško Popović, predsjednik
- Božana Kovačević, član
- Goran Knežević, član

1.3. Odbor za upravljanje kreditnim rizikom Banke:

- Renata Vinković, predsjednik
- Sigilfredo Montinari, član
- Esad Zaimović, član

Odbor direktora Banke održava sjednice, po potrebi, a najmanje jednom mjesečno.

Tokom 2020. godine, Odbor direktora Banke je odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti, te u kontinuitetu nadzirao poslovanje Banke, periodičnim razmatranjem izvještaja o finansijskom stanju i poslovanju. Takođe, redovno su razmatrani izvještaji stalnih i povremenih tijela Banke, kontrolnih funkcija, kao i o funkcionisanju sistema internih kontrola.

Odbor direktora Banke je razmatrao i izvještaje o obavljenim kontrolama CBCG, kao i izvještaje drugih nadzornih institucija.

Izvršni direktori organizuju i vode poslovanje Banke i vrše nadzor nad radom zaposlenih u Banci, na dnevnoj osnovi. Banka ima četiri izvršna direktora.

Izvršni direktori Banke:

- Esad Zaimović, glavni izvršni direktor
- Nikola Špadijer, Izvršni direktor za poslove sa fizičkim licima i napredne kanale prodaje
- Ana Golubović, izvršni direktor za poslove sa pravnim licima i finansijska tržišta
- Jelena Vuletić, izvršni direktor za rizike

PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Banka je uspostavila korporativno upravljanje u skladu sa zakonskom regulativom, propisima CBCG i najboljom praksom.

Cilj uspostavljenog korporativnog upravljanja je obezbjeđivanje transparentne organizacione strukture i podjele dužnosti i odgovornosti korporativnih organa i njihovih tijela, ostvarivanje efektivnog nadzora, funkcionisanje internih kontrola, s naglaskom na upravljanje rizicima, zaštitu imovine i reputacije Banke.

Skupština akcionara Banke

Akcionari Banke ostvaruju svoja prava na Skupštini akcionara Banke.

Skupština akcionara Banke odlučuje o pitanjima koja su propisana Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Odbor direktora Banke saziva Skupštinu akcionara, a pravo sazivanja imaju i akcionari s najmanje 5% učešća u akcionarskom kapitalu Banke, saglasno Zakonu o privrednim društvima i Statutu Banke.

Sazivanje Skupštine akcionara Banke, postupanje na Skupštini, kvorum, donošenje odluka i druga pitanja od značaja za rad Skupštine akcionara, utvrđuju se Zakonom o privrednim društvima, Statutom i internim aktima Banke.

Odbor direktora i izvršni direktori

Obaveze i odgovornosti članova Odbora direktora Banke i Izvršnih direktora Banke utvrđeni su Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Postupak imenovanja i razrješenja, odnosno opoziva članova Odbora direktora Banke i Izvršnih direktora Banke utvrđeni su Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Odbor direktora

U skladu sa zakonskim propisima i Statutom Banke, Odbor direktora upravlja Bankom i vrši nadzor nad njenim poslovanjem.

Članove Odbora direktora Banke bira Skupština akcionara, uz prethodno izdato odobrenje CBCG. Mandat članovima Odbora direktora Banke traje 4 godine i mogu biti ponovo birani. Članovi Odbora direktora Banke moraju ispunjavati uslove, propisane Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima, relevantnom Odlukom CBCG i internim aktima Banke. Ispunjenost propisanih uslova i lični ugled članova Odbora direktora treba da obezbijedi stručno, zakonito, sigurno i stabilno upravljanje poslovanjem Banke, budući da su zajednički odgovorni za uspostavljanje sistema upravljanja rizicima, usklađenost poslovanja Banke sa propisima, finansijsku stabilnost Banke i tačnost izvještavanja.

Odbor direktora Banke, pored Odbora za reviziju, ima formirane i sljedeća tijela: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za upravljanje kreditnim rizikom i Investicioni Komitet. Članovi navedenih odbora/tijela imaju u svom sastavu i člana Odbora direktora.

Izvršni direktori Banke

U skladu sa zakonskim propisima i Statutom Banke, izvršni direktori organizuju i vode poslovanje

Banke i vrše nadzor nad radom zaposlenih u Banci, na dnevnoj osnovi.

Banka, saglasno odredbama Statuta Banke, ima najmanje dva a najviše pet izvršnih direktora, od kojih je jedan glavni izvršni direktor.

Izvršne direktore Banke, uz prethodno izdato odobrenje CBCG, bira Odbor direktora Banke. Izvršni direktori Banke moraju ispunjavati uslove, propisane Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima, relevantnom Odlukom CBCG i internim aktima Banke. Budući da Izvršni direktori Banke vode poslove Banke, na dnevnoj osnovi, odgovorni su i za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u poslovanju. Prilikom preduzimanja pravnih radnji u ime i za račun Banke, glavni izvršni direktor mora obezbijediti potpis još jednog izvršnog direktora.

Izvršni direktori Banke su zaposleni u Banci sa punim radnim vremenom.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Kao članica Udruženja banaka Crne Gore, Privredne komore Crne Gore i Unije poslodavaca Crne Gore, Banka se pridržava ciljeva i smjernica kodeksa poslovnog ponašanja navedenih relevantnih organizacija i u njimu sadržanih načela.

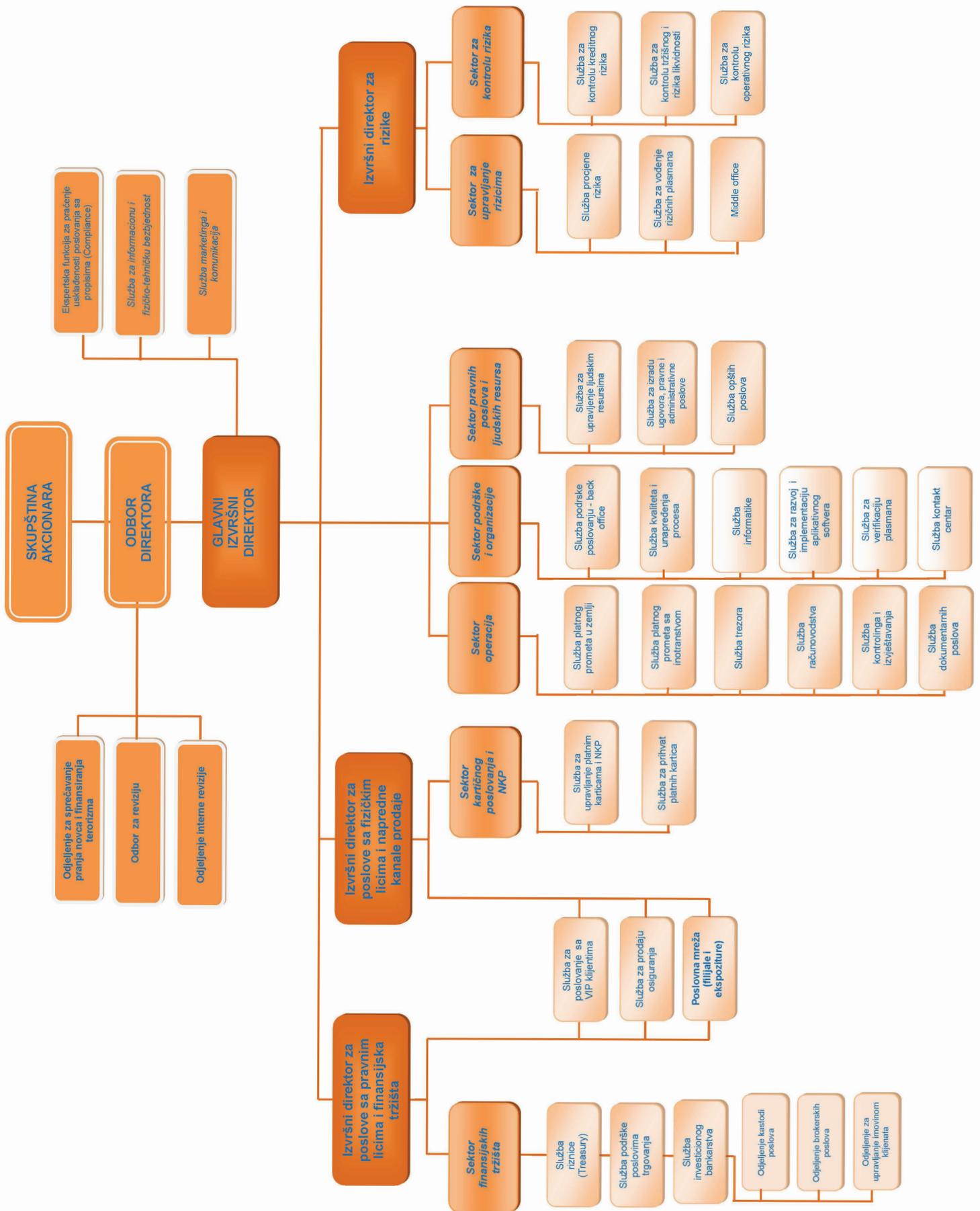
Banka je član Montenegroberze AD Podgorica.

Kodeks korporativnog upravljanja u Crnoj Gori - Kodeks, koji je usvojio Odbor direktora Montenegroberze AD Podgorica u 2009. godini, namijenjen akcionarskim društvima čiji su finansijski instrumenti uključeni na berzansku kotaciju, sadrži skup pravila i principa za unapredjenje prakse korporativnog upravljanja, a implementacija se zasniva na principu "primijeni ili objasni", pa slijedi dodatno objašnjenje načina regulisanja pitanja sprječavanja i rješavanja korporativnih sukoba.

Naime, internim aktima Banke su regulisana pitanja sukoba interesa. Banka je usvojila Etički kodeks, koji u najširem smislu reguliše modalitete poželjnog i zabranjenog postupanja, a i pitanja sprječavanja i rješavanja sukoba interesa zaposlenih. Dalje, Banka je, u skladu sa propisima koji regulišu tržište kapitala, uredila, pored ostalog, pitanja sprječavanja negativnog uticaja sukoba interesa prilikom pružanja investicionih i pomoćnih usluga, obavljanja investicionih aktivnosti, uzevši u obzir interese Banke, drugih lica i klijenata. Takođe, Statutom Banke uređeno je sprječavanje i rješavanje sukoba interesa članova Odbora direktora. Kako Odbor direktora Banke upravlja Bankom, to, po analogiji, podrazumijeva i da rješava pitanja eventualnih (korporativnih) sukoba koji mogu nastati između akcionara i Banke. Prethodno, naročito, iz razloga što je Odbor direktora Banke odgovoran za obezbjeđivanje poslovanja Banke, saglasno zakonu, drugim propisima i internim aktima Banke, pa, samim tim, i za svođenje štetnih posljedica po Banku na najmanju mjeru, a koje mogu nastati i iz odnosa Banke i njenih akcionara. Niti jedan akcionar Banke do sada nije bio u sukobu sa Bankom, niti je podnosio tužbu protiv Banke.

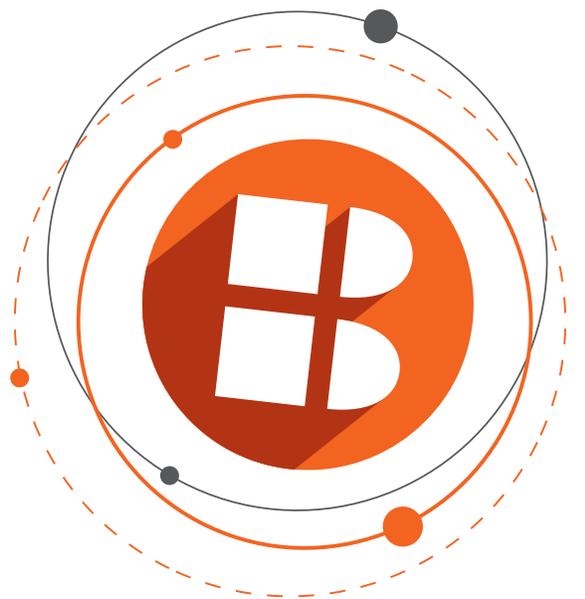
Na osnovu prethodno navedenog, u skladu sa odredbama člana 14 Zakona o računovodstvu („Sl. List Crne Gore“, broj 52/2016), Izvršni direktori Banke izjavljuju da primjenjuju Kodeks korporativnog upravljanja u Crnoj Gori, kao i kodekse poslovnog ponašanja relevantnih organizacija, čija je članica.

ORGANIZACIONA ŠEMA BANKE

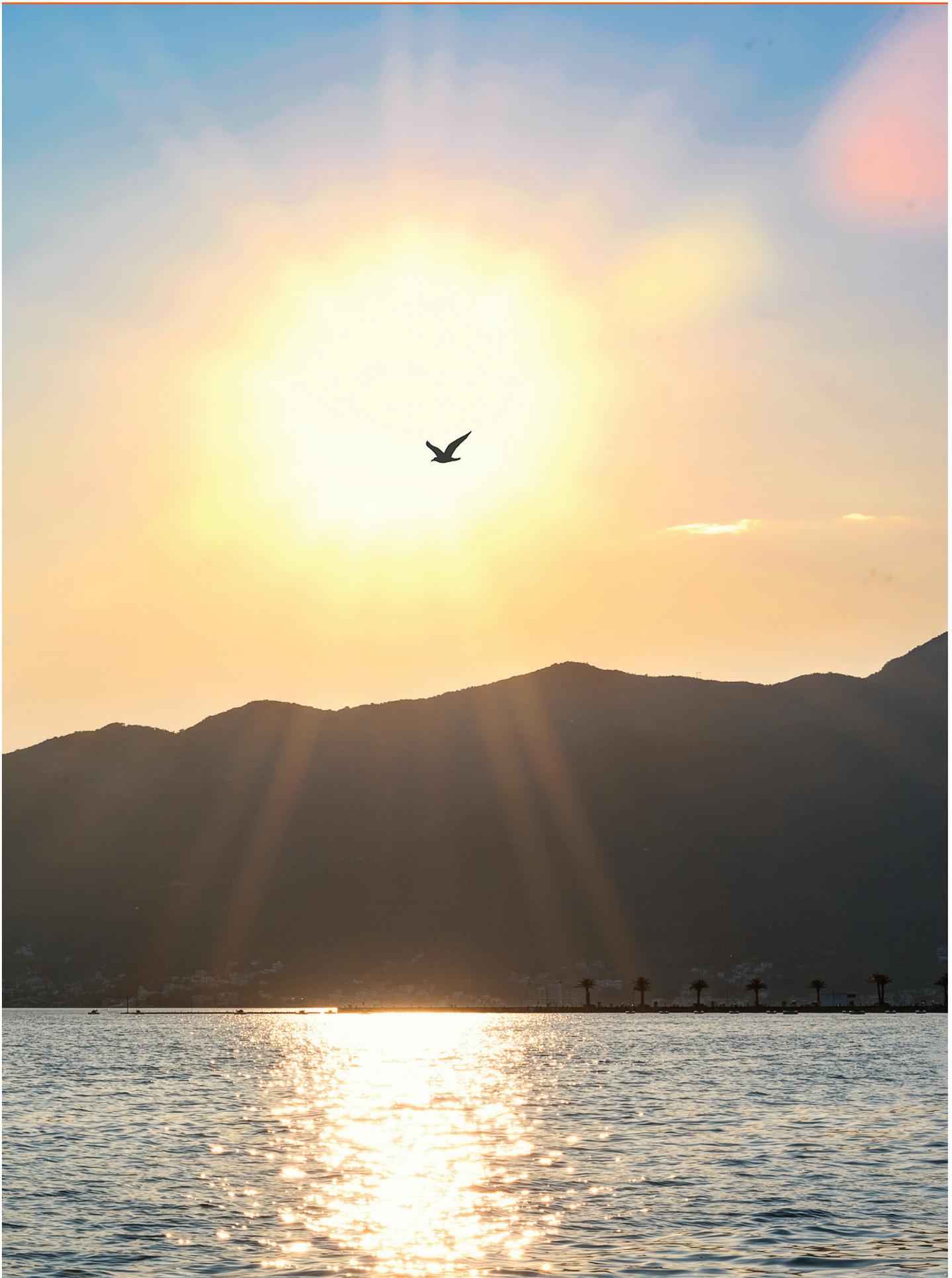

RUKOVODSTVO BANKE

IZVRŠNI DIREKTORI	Esad Zaimović, glavni izvršni direktor Nikola Špadijer, izvršni direktor za poslove sa fizičkim licima i napredne kanale prodaje Ana Golubović, izvršni direktor za poslove sa pravnim licima i finansijska tržišta Jelena Vuletić, izvršni direktor za rizike
ODJELJENJE INTERNE REVIZIJE	Veselin Ivanović
EKSPERTSKA FUNKCIJA ZA PRAĆENJE USKLAĐENOSTI POSLOVANJA SA PROPISIMA (COMPLIANCE)	Danka Dragičević
ODJELJENJE ZA SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA	Mirjana Jovanović
SEKTORI	Gojko Maksimović, direktor Sektora finansijskih tržišta Nataša Lakić, direktor Sektora operacija Nikola Milović, direktor Sektora podrške i organizacije Božo Đurašković, direktor Sektora pravnih poslova i ljudskih resursa Goran Smolović, direktor Sektora za kontrolu rizika Milana Stevanović, v.d. direktor Sektora za upravljanje rizicima
SAMOSTALNE SLUŽBE	Haris Dizdarević, direktor Službe za informacionu i fizičko-tehničku bezbjednost

3

RAZVOJ, FINANSIJSKI
POLOŽAJ I REZULTATI
POSLOVANJA BANKE

RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA BANKE

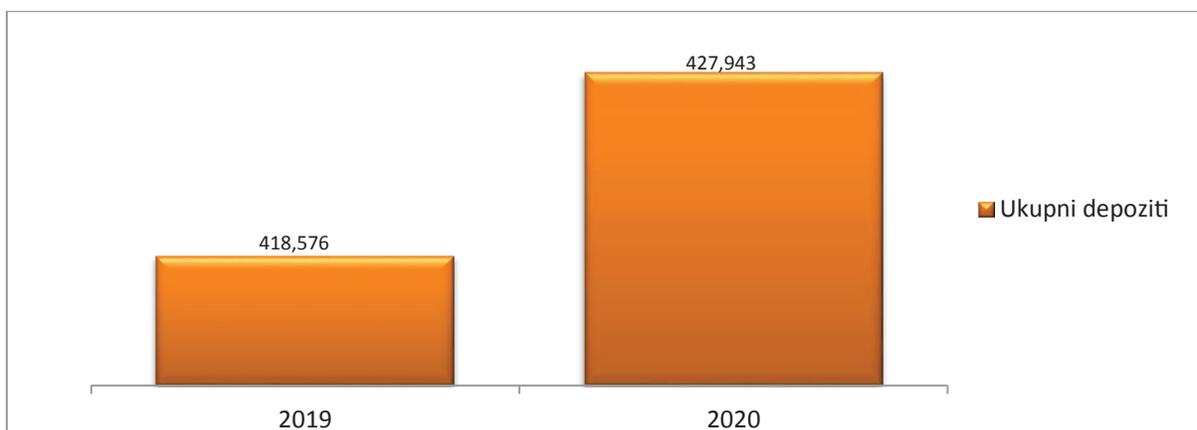
POSLOVNE OPERACIJE

DEPOZITI

U 2020. godini je, u odnosu na 2019.godinu, ostvaren rast depozita od 2,24%, što pokazuje da je povjerenje građana i privrede u Banku, i pored visokog nivoa depozita i u prethodnoj godini, raslo i u 2020. godini, kao i prethodnih godina. Pored stabilnog nivoa svih vrsta depozita, posebno je značajan rast depozita po viđenju koji je iznosio 5,23%.

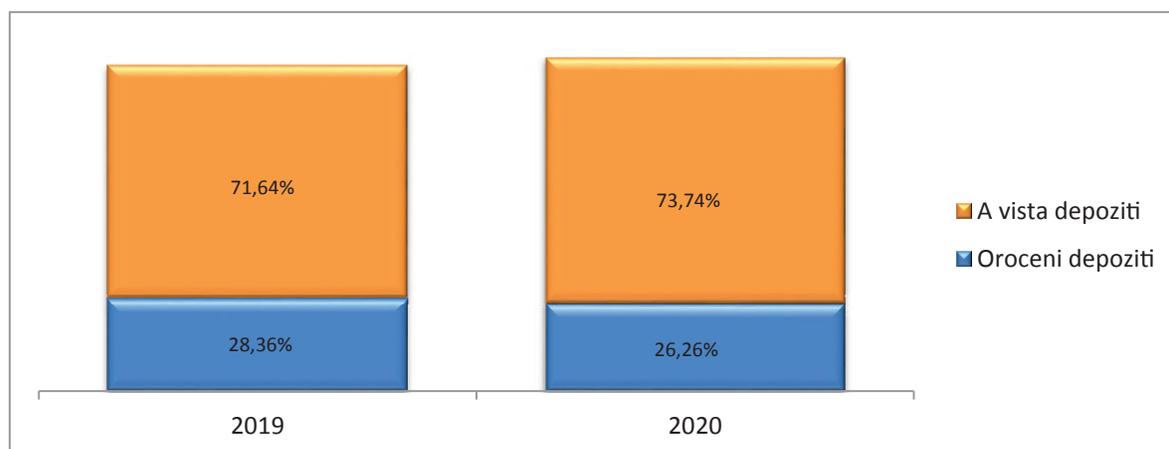
Stanje ukupnih depozita:

godina	Ukupni depoziti (‘000 EUR)	% promjene
2019	418,576	-
2020	427,943	2.24%

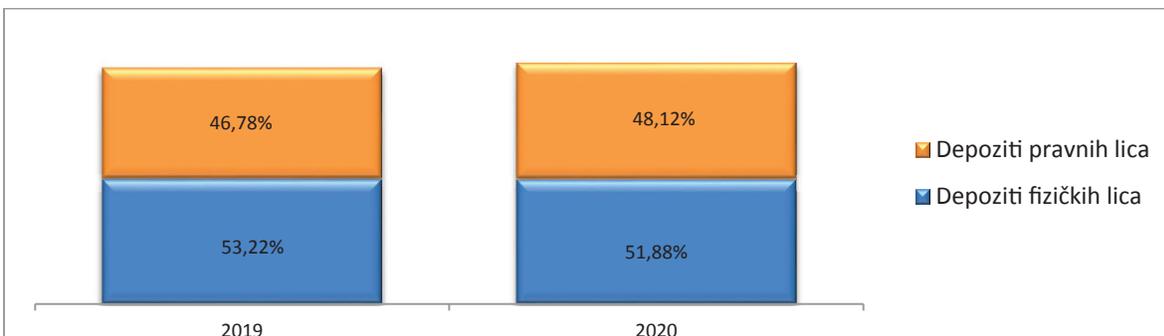

Navedeni porast depozita je rezultat rasta broja klijenata, kao i porasta povjerenja u Banku. Zahvaljujući svim atributima koji karakterišu Banku, a to su prije svega sigurnost, profesionalnost i kvalitet ponude, prepoznati smo kao banka kojoj treba ukazati povjerenje, čime smo nastavili pozitivan trend porasta depozita.

Banka je održala adekvatnu strukturu depozita sa aspekta učešća oročenih i depozita po viđenju u ukupnim depozitima. Učešće oročenih depozita u ukupnim depozitima iznosi 26,26%, dok su a vista depoziti zastupljeni sa 73,74%.

U ukupnim depozitima, učešće depozita pravnih lica je bilo 48,12% dok je učešće depozita fizičkih lica bilo 51,88%, što je prikazano na sledećem grafiku:

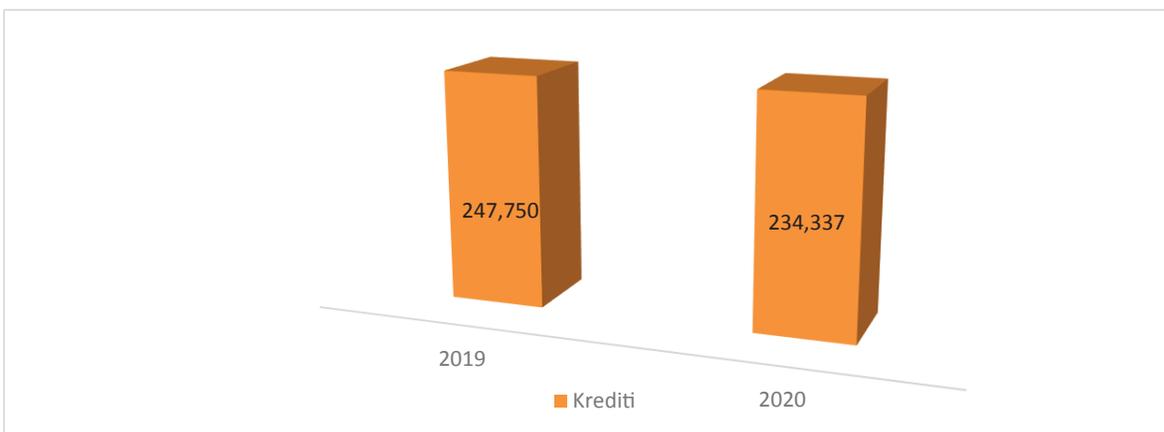

PLASMANI

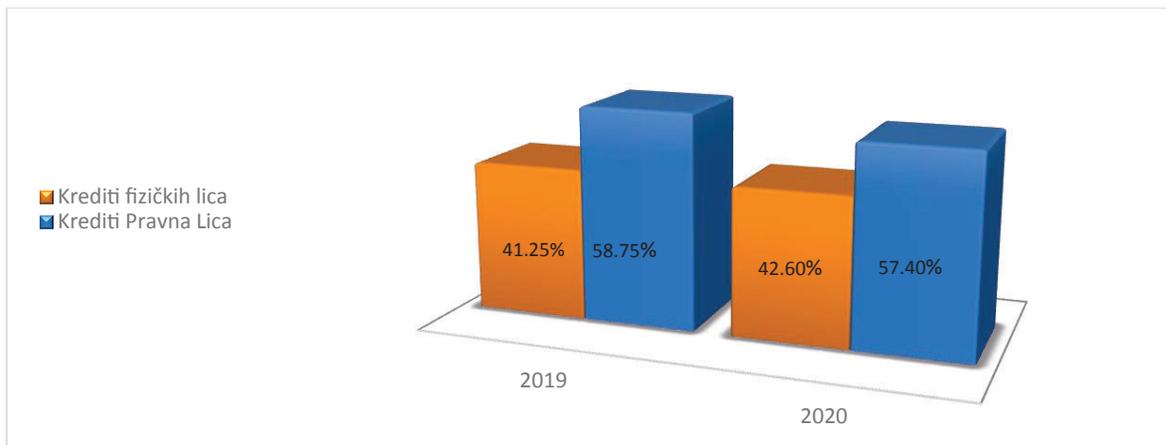
Za Banku, kao i za mnoge finansijske i druge institucije, 2020.godina je zbog pandemije COVID-19 nosila mnogo izazova. Uprkos velikoj neizvjesnosti, smanjenju društvenog bruto proizvoda, nedostatku turističke sezone, zakonske obaveze za sprovođenje moratorijuma nad kreditima za građane i ugrožene djelatnosti, Banka je uspjela očuvati i obim i strukturu i kvalitet svog kreditnog portfolija.

Svim klijentima koji su imali potrebu za moratorijumom, restrukturiranjem, Banka je djelovala na konstruktivan način. Kreditni portfolio je neznatno smanjen u posljednjem mjesecu 2020.godine i predmetno ostupanje je u skladu sa očekivanjima Banke za veličinu portfolija.

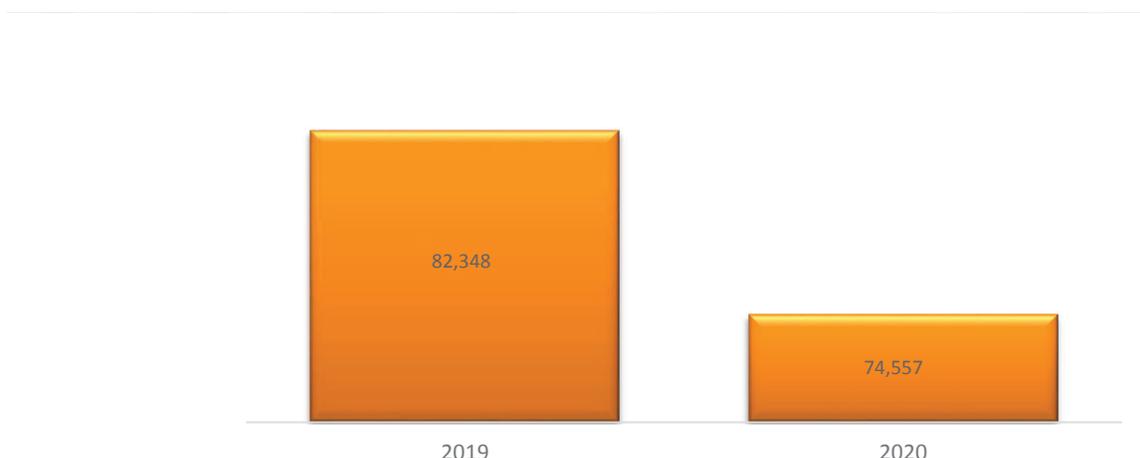
	Kreditni ('000 EUR)	Promjena u %
2019	247,750	-
2020	234,337	-5.41%

U strukturi ukupnih kredita, krediti stanovništvu čine 42,60%, dok je udio kredita pravnih lica 57,40% ukupnog kreditnog portfolija.

Prikaz stanja garancija u 2020. godini ('000):

Banka je nastavila uspješnu saradnju i sa Investiciono razvojnim fondom („IRF“) na polju plasiranja kredita pod povoljnim uslovima.

U svojoj ponudi za pravna lica, Banka ima gotovinske kredite, revolving kredite, kredite za plaćanje obaveza dobavljačima, za kupovinu automobila, za refinansiranje obaveza kod drugih banaka, za finansiranje izvoznih potraživanja, za kupovinu opreme, za adaptaciju poslovnih prostora, za pripremu turističke sezone, overdraft kredite, faktoring, kao i sve vrste garancija.

Banka, takođe, nudi širok spektar kredita za stanovništvo: gotovinske, namjenske, studentske, kredite za kupovinu automobila, za adaptaciju i izgradnju, za pomorce, za razvoj turizma, poljoprivredne kredite, overdraft kredite, limite za kupovinu na rate i dr., kao i sve vrste garancija.

RAZVOJ NOVIH PROIZVODA I USLUGA

Banka je i u 2020.godini održala kontinuitet u lansiranju inovativnih proizvoda.

Posebno bi istakli unapređenje programa Premuim kartice. Naime, Banka je svim korisnicima, bez povećavanja cijene proizvoda, omogućila korišćenje dodatnih benefita:

- Izbor dvije, od četiri ponuđene, vrste osiguranja,
- Mogućnost kupovine na 24 mjesečne rate kod značajnog dijela partnera, bez kamate i naknade.

Također, u 2020. godini smo realizovali projekat kod Mastercarda - MDES for Merchants program - M4M (servis za tokenizaciju i digitalizaciju kartica u wallet). Ova usluga koristi token sa određenim kriptogramom povezanim sa transakcijom kako bi pružila bezbjednu transakciju sa karticama registrovanim na web lokacijama (wallet). Usluga pomaže trgovcima da smanje prevarne transakcije na minimum, istovremeno poboljšavajući procenat odobrenih transakcija.

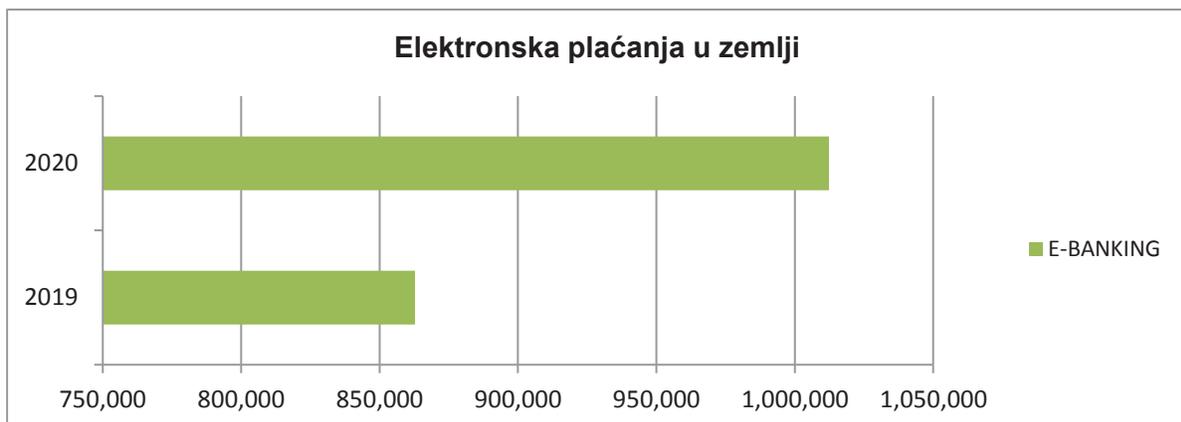
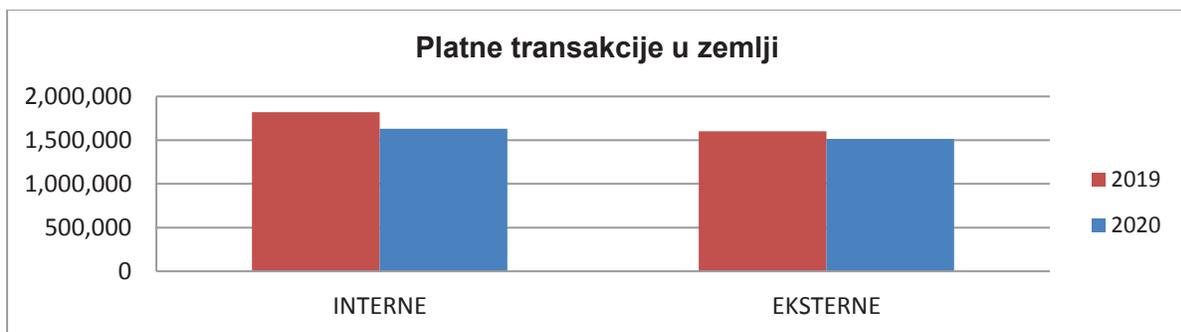
PLATNI PROMET

Usled pandemije Covid-19, koja je imala negativan efekat na cjelokupnu svjetsku privredu, primjetno je da su se efekti iste odrazili i na segment platnog prometa, koji je tokom 2020. godine bilježio smanjenje u ukupnom broju operacija. Sa druge strane, pandemija Covid-19 je i pozitivno uticalo na povećanje interesovanja korisnika finansijskih usluga za upotrebom elektronskih bankarskih servisa, što je za rezultat imalo povećan broj elektronskih platnih transakcija u ukupnim platnim transakcijama Banke.

DOMAĆI PLATNI PROMET

Ukupan broj transakcija plaćanja Banke u domaćem platnom prometu se smanjio za 8%, a broj priliva za 5% u odnosu na 2019. godinu.

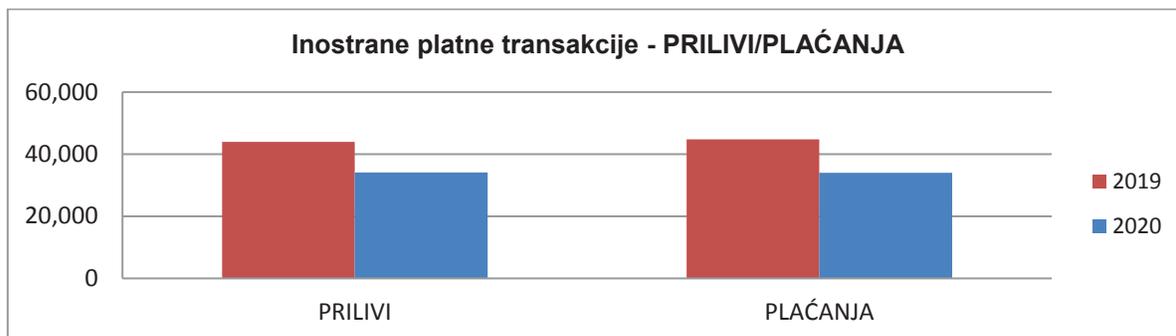
Ipak, u 2020.godini, primjetan je porast broja elektronskih transakcija plaćanja (e-banking) za 14% u odnosu na prošlu godinu.

INOSTRANI PLATNI PROMET

Broj transakcija plaćanja prema inostranstvu se smanjio za 24%, a broj ostvarenih priliva za 23%, u odnosu na prethodnu godinu.

Medjutim, u strukturi plaćanja prema inostranstvu zabilježen je porast broja elektronskih plaćanja u odnosu na ukupna plaćanja i ista su činila 50% ukupnog broja plaćanja, što je porast od 11% u odnosu na prethodnu godinu.

UPRAVLJANJE SREDSTVIMA

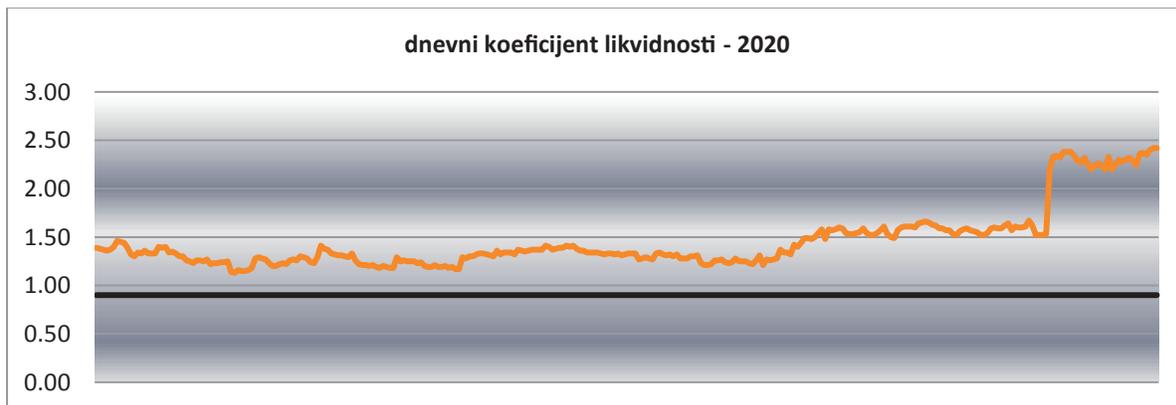
Obezbjeđivanje optimalne likvidnosti je osnovni uslov za sigurno i efikasno poslovanje svake banke. Banka potrebnu likvidnost treba da obezbjedi racionalnim upravljanjem sredstvima i obavezama, u cilju održavanja odgovarajućeg srazmjera između likvidne aktive i ukupnih obaveza.

Tokom 2020. godine Banka je stavila akcenat na stabilizaciju domaćih izvora finansiranja, proširenje deponentske baze, smanjivanje kratkoročnih u korist dugoročnih izvora finansiranja.

Krajem juna mjeseca 2020.godine, Banka je potpisala ugovor o kreditu sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj („EBRD“), vrijedan 5 miliona EUR, kojim je obezbijedila pomoć malim i srednjim preduzećima koja su pogođena uticajem pandemije novog korona virusa. Kredit je potpisan u okviru Paketa solidarnosti EBRD-a.

U cilju obezbjeđivanja brzih novčanih izvora, Banka je zaključila Global Master Repurchase Agreement („GMRA“) sa Raiffeisen Bank International AG Vienna. Navedeni Ugovor omogućava Banci dobijanje brzih izvora likvidnosti, odnosno, dobijanja novčanih sredstava na ino računu, u slučaju hitne potrebe.

Služba riznice, u okviru Sektora finansijskih tržišta, je u 2020. godini, racionalnim upravljanjem likvidnošću, uspjela da održi nivo likvidnih sredstava kao i ukupnu likvidnu poziciju Banke na zadovoljavajućem nivou. Uz to je dnevnim, sedmičnim, dekadnim i mjesečnim planiranjima raspoloživih likvidnih sredstava vršila usklađivanje izvora sredstava sa plasmanima. Kroz tijesnu saradnju sa ostalim sektorima i službama u Banci, vršena je adekvatna alokacija raspoloživih sredstava. Sve to je Banci omogućilo da redovno izvršava svoje obaveze prema kreditorima, kao i da izađe u susret svim zahtjevima klijenata u najkraćim rokovima. Dnevni koeficijent likvidnosti, koji se računa po metodologiji koju je propisala CBCG, kretao se tokom cijele 2020. godine iznad zakonski propisanog minimuma od 0,90. (Od 25.11.2020. godine izvještaji RLS su sastavljeni po izmijenjenoj metodologiji CBCG kojom je omogućeno da se u obavezama uključuje 20% avista depozita, umjesto dotada važećih 30%).

Takođe, dekadni koeficijent likvidnosti se kretao iznad zakonski propisanog minimuma od 1,00.

U cilju upravljanja likvidnošću na rok, Banka je redovno pratila pokazatelje strukturne likvidnosti kroz ročnu usklađenost finansijske aktive i pasive, pregled dospijeća većih depozita, kao i utvrđivanjem stabilnog dijela a-vista depozita po internom modelu i održavala istu u zadovoljavajućim okvirima.

Obzirom da je 2020. godinu obilježio pad kamata na depozite klijenata i uzimajući u obzir opreznost klijenata kada je u pitanju raspolaganje sopstvenim sredstvima, može se konstatovati da je i u svim tim okolnostima Banka prepoznata kao jedna od najpouzdanijih i najlikvidnijih banaka u bankarskom sistemu Crne Gore. U prilog ovoj tvrdnji idu podaci koji pokazuju da je na kraju 2019. godine ukupni nivo depozita Banke iznosio 418,58 miliona EUR, a na kraju 2020. godine 427,94 miliona EUR, što je rast od 2,24%. Viškovi likvidnih sredstava, osim kroz kreditnu aktivnost, plasirani su i u utržive hartije od vrijednosti.

U 2020. godini Banka je učestvovala na aukcijama državnih zapisa i ostvarila zadovoljavajuće prinose. Takođe, kroz aktivnosti Sektora finansijskih tržišta, Banka je plasirala sredstva u hartije od vrijednosti kako u Crnoj Gori tako i na globalnom tržištu.

Ukupna vrijednost portfelja hartija od vrijednosti na kraju 2020. godine iznosila je 129,26 miliona EUR. U odnosu na kraj 2019. godine, portfelj hartija od vrijednosti se smanjio za oko 5 miliona EUR. U strukturi portfelja hartija od vrijednosti najveće učešće imaju državne crnogorske dužničke hartije od vrijednosti sa učešćem od oko 84 miliona EUR, odnosno oko 65%. Od ukupnog portfelja hartija od vrijednosti iznos od 10 miliona EUR se odnosi na kratkoročne Državne zapise.

U 2020. godini zabilježena su velika kolebanja valutnih kurseva, naročito valutnog para EUR/USD koji ima najveći uticaj na izloženost Banke riziku promjene deviznog kursa.

Na kraju 2020. godine ukupan prihod od kursnih razlika iznosio je 461 hiljadu EUR, što je manje nego u 2019. godini.

Cijelu 2020. godinu je obilježila pandemija Covid-19 što je imalo ogromnih posljedica na globalni ekonomski sistem. Zaključavanja mnogih država usled pandemije dovela su do drastičnog pada ekonomske aktivnosti. U skladu sa tim i domaća ekonomska aktivnost je pretrpjela značajne posljedice krize izazvane novim korona-virusom.

INVESTICIONO BANKARSTVO

Crnogorsko tržište kapitala

Ukupan promet ostvaren na Montenegroberzi AD Podgorica u 2020.godini iznosio je 62.725.508 EUR, što predstavlja pad od oko 80% u odnosu na ostvareni promet u 2019. godini. Kada pogledamo podatke o broju zaključenih poslova, vidimo da je u 2020.godini zaključeno oko 38% manje poslova nego 2019.godine.

Indeks MNSE10 (koji prati kretanje cijene 10 najlikvidnijih kompanija) je u protekloj godini ostvario pad od oko 8,33% i posljednjeg trgovačkog dana našao se na vrijednosti od 712,83. MONEX je u protekloj godini zabilježio pad od 9,43% i posljednjeg trgovačkog dana našao se na vrijednosti od 10.328,64 poena.

Brokerski i kastodi poslovi

Ukupan promet koji je Banka ostvarila na Montenegroberzi AD Podgorica u 2020.godini iznosio je 5.234.664 EUR, što čini 8,35% ukupnog prometa. Posmatrajući realizovani promet, Banka je četvrta po učešću u ukupnom prometu ostvarenom na Montenegroberzi.

Strukturu ostvarenog prometa Banke:

Tip hartije	Broj transakcija	Ostvareni promet
Akcije	244	3.703.369
Državne obveznice	8	158.533
Korporativne obveznice	32	1.372.762
UKUPNO	284	5.234.664

Ukupan promet u 2020.godini, ostvaren trgovanjem subordiniranim obveznicama Banke HBO1, HBO2 i HBO3 iznosio je 1.372.762 EUR.

Pregled trgovanja obveznicama Banke:

Naziv obveznice	Broj transakcija	Ostvareni promet
HBO1	28	951.756
HBO2	2	30.720
HBO3	2	400.000
UKUPNO	32	1.372.762

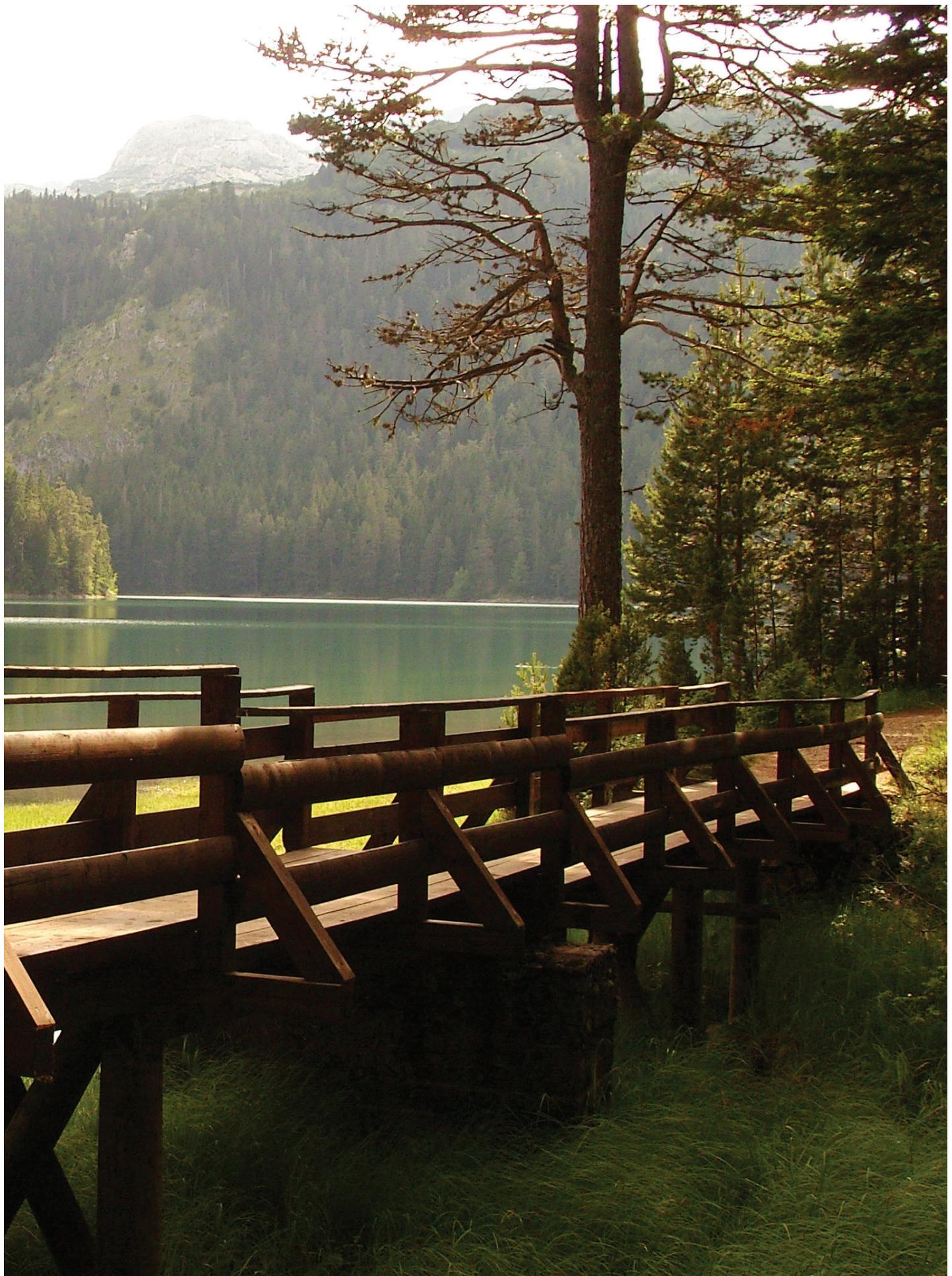
Promet na inostranom tržištu koji je ostvarila Banka za račun klijenata u 2020. godini iznosio je 90,5 miliona EUR. Najveći dio navednih transakcija se odnosi na OTC transakcije sa obveznicama.

U tabeli ispod predstavljen je pregled zaključenih transakcija na međunarodnom tržištu za period od 01.01. do 31.12.2020. godine, i u odnosu na prethodnu godinu, Banka je ostvarila duplo veći promet.

Ukupan broj izvršenih transakcija	467
Ukupna vrijednost izvršenih transakcija (EUR):	cca 26.628.008
Ukupna vrijednost izvršenih transakcija (USD):	cca 76.178.185

Na dan 31.12.2020. godine klijenti Banke držali su na čuvanje hartije od vrijednosti, vrijednosti od oko 97 miliona EUR, što je za oko 38,6% veći iznos (odnosno za oko 27 miliona EUR) u odnosu na kraj 2019. godine. Važno je istaći da od ukupnog iznosa klijentskog portfelja, vrijednost inostranih hartija od vrijednosti iznosi oko 64,5 miliona EUR. Time je Banka ostala jedan od lidera u oblasti kastodi poslovanja u Crnoj Gori.

**FINANŠIJSKI
IZVJEŠTAJI I
POKAZATELJI**

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI

BILANS USPJEHA

od 1. januara do 31. decembra 2020. godine (u '000 EUR)

	POZICIJA	31-Dec-2020	31-Dec-2019
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	18,239	19,741
2.	Prihodi od kamata na obezvrijeđene plasmane	-	-
3.	Rashodi od kamata i slični rashodi	3,200	3,091
I.	NETO PRIHODI OD KAMATA (1 + 2 - 3)	15,039	16,650
4.	Prihodi od naknada i provizija	12,821	16,989
5.	Rashodi naknada i provizija	7,893	10,775
II.	NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (4 - 5)	4,928	6,214
6.	Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	212	150
7.	Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	153	-
8.	Neto dobitak / gubitak od finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji se ne drže radi trgovanja	-	-
9.	Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	-	-
10.	Neto gubici/dobici od kursnih razlika	461	788
11.	Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	152	311
12.	Ostali prihodi	645	246
13.	Troškovi zaposlenih	5,551	5,486
14.	Troškovi amortizacije	2,542	1,077
15.	Opšti i administrativni troškovi	6,069	7,802
16.	Neto dobici/gubici po osnovu modifikacije i reklasifikacije finansijskih instrumenata	-	-
17.	Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspjeha	3,518	3,723
18.	Troškovi rezervisanja	6	96
19.	Ostali rashodi	70	786
III.	DOBITAK/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA: I+II+6+7+8+9+10+11+12-13-14-15-16-17-18-19	3,834	5,389
21.	Porez na dobit	346	526
22.	NETO PROFIT/GUBITAK (III - 21)	3,488	4,863

BILANS STANJA

na dan 31. decembra 2020. godine (u '000 EUR)

Red. br.	POZICIJA	31-Dec-2020	31-Dec-2019
1.	Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka 163,390 137,133	163,390	137,133
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti 240,348 251,741	240,348	251,741
2.a.	Kredit i potraživanja od banaka	22,060	20,864
2.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	215,395	228,912
2.c.	Hartije od vrijednosti	1,107	-
2.d.	Ostala finansijska sredstva	1,786	1,965
3.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	128,150	134,758
3.a.	Kredit i potraživanja od banaka	-	-
3.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	-	-
3.c.	Hartije od vrijednosti	128,150	134,758
3.d.	Ostala finansijska sredstva	-	-
4.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	-	-
4.a.	Kredit i potraživanja od banaka	-	-
4.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	-	-
4.c.	Hartije od vrijednosti	-	-
4.d.	Ostala finansijska sredstva	-	-
5.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja	-	-
5.a.	Kredit i potraživanja od banaka	-	-
5.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	-	-
5.c.	Hartije od vrijednosti	-	-
5.d.	Ostala finansijska sredstva	-	-
6.	Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika	-	-
7.	Promjene u fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
8.	Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	-	5
9.	Investicione nekretnine	-	-
10.	Nekretnine, postrojenja i oprema	6,214	2,352
11.	Nematerijalna sredstva	2,019	2,037
12.	Tekuća poreska sredstva	-	-
13.	Odložena poreska sredstva	27	24
14.	Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
15.	Ostala sredstva	2,433	2,428
16.	UKUPNA SREDSTVA:	542,581	530,478

OBAVEZE			
17.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	451,662	443,122
17.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	1,214	1,148
17.b.	Depoziti klijenata	428,346	419,592
17.c.	Kreditni banaka i centralnih banaka	-	-
17.d.	Kreditni klijenata koji nijesu banke	22,048	22,335
17.e.	Hartije od vrijednosti	-	-
17.f.	Ostale finansijske obaveze	54	47
18.	Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	-	-
18.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	-	-
18.b.	Depoziti klijenata	-	-
18.c.	Kreditni banaka i centralnih banaka	-	-
18.d.	Kreditni klijenata koji nijesu banke	-	-
18.e.	Hartije od vrijednosti	-	-
18.f.	Ostale finansijske obaveze	-	-
19.	Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-
19.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	-	-
19.b.	Depoziti klijenata	-	-
19.c.	Kreditni banaka i centralnih banaka	-	-
19.d.	Kreditni klijenata koji nijesu banke	-	-
19.e.	Ostale finansijske obaveze	-	-
20.	Derivatne finansijske obaveze kao instrument zaštite	-	-
21.	Promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
22.	Rezerve	1,453	1,535
23.	Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
24.	Tekuće poreske obaveze	342	514
25.	Odložene poreske obaveze	23	209
26.	Ostale obaveze	13,301	11,148
27.	Subordinisani dug	22,256	22,050
28.	UKUPNE OBAVEZE:	489,037	478,578
KAPITAL			
29.	Akcijski kapital	16,006	16,006
30.	Emisione premije	7,444	7,444
31.	Neraspoređena dobit	25,425	20,541
32.	Dobit/gubitak tekuće godine	3,488	4,863
33.	Ostale rezerve	1,181	3,046
34.	Interesi bez kontrolnog uticaja u kapitalu	-	-
35.	UKUPAN KAPITAL: (29. do 34.)	53,544	51,900
36.	UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE: (28. + 35.)	542,581	530,478

KAPITAL

Ukupan kapital Banke na dan 31.12.2020. iznosi 53,544 miliona EUR. U odnosu na prethodnu godinu, kapital je povećan za 3,17%.

Na dan 31. decembar 2020. godine nominalna vrijednost akcionarskog kapitala iznosi 16,006 miliona EUR. Akcionarski kapital sastoji se od 31.305 akcija, svaka nominalne vrijednosti 511,29 EUR.

U vlasničkoj strukturi Banke strana pravna i fizička lica učestvuju sa 74% akcijskog kapitala, dok je preostali akcijski kapital u vlasništvu domaćih pravnih i fizičkih lica.

RAČUN DOBITI I GUBITKA

Banka je u 2020.godini ostvarila dobit u iznosu 3,488 miliona EUR. Prihodi od kamata u odnosu na prethodnu godinu manji su za 7,61% i iznose 18,239 miliona EUR, što je posljedica smanjenja kreditne aktivnosti, uslijed nastanka pandemije Covid-19, kao i naplate vanbilansne kamate u toku 2019. godine.

Prihodi od naknada u odnosu na prethodnu godinu manji su za 24,53% i iznose 12,821 miliona EUR. Osim ranije navedenog pada kreditne aktivnosti koji je uticao na pad prihoda od naknada, nastanak pandemije je uticao i na pad prihoda od naknada koje se odnose na platni promet i kartično poslovanja. Neto prihodi od naknada iznose 29,97% neto prihoda iz redovnog poslovanja Banke.

Ostali prihodi u odnosu na prethodnu godinu veći su za 8,51% i iznose 1,623 miliona EUR.

Troškovi redovnog poslovanja, uključujući amortizaciju, iznose 14,232 miliona EUR i manji su za 6,06% u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje troškova posljedica je smanjenih aktivnosti Banke koje se odnose na razvoj poslovne mreže, broj zaposlenih, ostale troškove koji prate poslovanje Banke. Prethodno navedeno u najvećoj mjeri je takodje uslovljeno nastankom pandemije.

Procjena kreditnih rizika i formiranje rezervi za rizične plasmane i potencijalne obaveze Banke, temelje se na primjeni načela konzervativne politike i primjene važećih zakonskih propisa.

Ukupno izdvojene rezerve na pozicije aktive i pasive iznose 18,536 miliona EUR sa stanjem na dan 31.decembar 2020. godine.

RASPODJELA DOBITI

Odbor direktora, uz iniciranje istog od strane menadžmenta Banke, predlaže Skupštini akcionara da se ne vrši raspodjela ostvarene dobiti u 2020. godini u cilju povećanja ukupnog kapitala Banke.

U vlasničkoj strukturi Banke strana pravna i fizička lica učestvuju sa 74% akcijskog kapitala, dok je preostali akcijski kapital u vlasništvu domaćih pravnih i fizičkih lica.

POKAZATELJI

Pozicija Banke u crnogorskom bankarskom sistemu na osnovu poslednjih, javno poznatih, podataka o finansijskim izvještajima svih banaka u Crnoj Gori na 31.12.2020.godine:

- Rang po tržišnom učešću: Banka zauzima 3. mjesto;
- Rang po neto profitu: Banka zauzima 2.mjesto.

Finansijski pokazatelji poslovanja na 31.12.2020.godine:

- » ROAA – 0,65%
- » ROAE – 6,62%
- » SSB – 51.092 miliona EUR
- » Koeficijent solventnosti – 17,62%.

ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Prilikom obavljanja svoje djelatnosti, Banka se stara o racionalnom korišćenju prirodnih resursa, odnosno o obezbjeđivanju mjera zaštite životne sredine.

Posebna pažnja ovom segmentu je bila data prilikom korišćenja kreditnih sredstava iz kreditnih linija evropskih institucija, prije svega EBRD.

Banka je prethodne godine započela istraživanja i analizu o svim segmentima poslovanja u kontekstu uticaja na obnovljive izvore energije, životnu sredinu i nakon dobijenih rezultata će sagledati potrebu za unapređenja načina i materijala koje koristimo u svakodnevnom radu.

PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Raspoloživi statistički pokazatelji u prvom kvartalu 2020. ukazivali su na trend rasta u pojedinim privrednim sektorima. Pojavom pandemije Covid-19, performanse crnogorske privrede su dominantno pod njenim uticajem, tako da koncem marta 2020.godine, već nastupaju i značajni izazovi, koje prate visok stepen neizvjesnosti i negativni efekti po građane, realnu ekonomiju i finansijski sistem.

Pored primjene obavezujućih mjera za ublažavanje negativnih posljedica pandemije Covid-19, Banka je tokom čitave protekle godine podržavala potrebe svojih klijenata posebnim mjerama, naročito, linijama za podsticanje likvidnosti turističke privrede kroz model beskamatnog kreditiranja ljetovanja u Crnoj Gori, ne samo svojih klijenata, već i svih kreditno sposobnih građana naše Države. Uz obavezujuće, a i posebne mjere Banke za ublažavanje negativnih posljedica pandemije na građane, uspjeli smo da realizujemo unaprjeđenje i uvedemo dodatne pogodnosti za korisnike naše najpopularnije platne kartice, i to uvođenjem dvije vrste osiguranja, po izboru, kao i produžavanjem obročne otplate cijene pribavljene robe/usluge do 24 mjeseca.

U 2020. smo pružali snažnu podršku društvenoj zajednici u različitim oblastima, ali je ipak za posebno isticanje i uspostavljanje Platforme za prikupljanje, putem interneta, bespovratnih novčanih sredstava za borbu sa pandemijom Covid-19. Zaposleni, naši klijenti i građanstvo su snažno podržali akciju Banke, tako da su donacije višestruko premašile planirani iznos. Banka je snosila sve troškove realizacije internet transakcija, tako da je prikupljeni novac u cjelosti uplaćen Vladi Crne Gore.

Pandemija se nastavlja i u 2021.godini, pa i pored otpočinjanja imunizacije stanovništva, neizvjesne su razmjere posljedica na realnu ekonomiju i finansijski sistem.

U 2021.godini ćemo nastaviti da aktivno pružamo bankarske usluge, velikim dijelom, putem digitalnih kanala, s trendom inovacija u poslovnim aktivnostima i politikom posvećenosti potrebama klijenata.

Nakon odgađanja primjene sistemskih zakona, u 2021. nam predstoji usklađivanje s kompleksnom regulativom, harmonizovanom sa standardima EU, ali smo prilagođeni za suočavanje s izazovima.

Istrajavaćemo s podrškom društvenoj zajednici u različitim oblastima – obrazovanju, kulturi, zdravstvu, čime ćemo doprinosti društvenom i ekonomskom napretku.

Očekujemo da će zaposleni svojim profesionalnim radom i u 2021. doprinijeti uspjehu i ugledu koji Banka ima na tržištu.

ISTRAŽIVANJA, RAZVOJ I ULAGANJA U OBRAZOVANJE ZAPOSLENIH

Kao i prethodne godine, istina sada nešto u smanjenom obimu imajući u vidu globalnu pandemiju Covid-19, Banka kontinuirano prati i učestvuje u istraživanjima tržišta, kao i analizama koje objavljuju renomirane agencije, tako da pribavljene podatke koristi za pozicioniranje brenda.

Kako smo to i ranije navodili, ključni elementi uspješnosti i naše organizacione kulture zasnivaju se na znanjima, vještinama i posvećenosti naših zaposlenih. Stoga, Banka kontinuirano planira razvoj i unapređenje vještina zaposlenih, kako organizovanjem edukacija, uz pomoć iskusnih, kompetentnih zaposlenih, tako i angažovanjem renomiranih inostranih konsultanata/konsultantskih firmi, specijalizovanih za upravljanje ljudskim resursima. Osobito smatramo važnim da naglasimo specijalističke edukativne seminare namijenjene našem prodajnom osoblju, odnosno zaposlenima koji su na pozicijama gdje se najčešće ostvaruje komunikacija sa klijentima, a s ciljem unapređenja njihovih vještina komunikacije, stilova prilagođenih različitim fazama te komunikacije, kao i dalje razvijanje vještina razumijevanja potreba klijenata, a u najboljem njihovom interesu. Dodatno, Banka je privržena konceptu kontinuiranog razvoja zaposlenih na menadžerskim pozicijama, pa angažuje eksterne konsultantske timove, za unapređenje njihovih vještina, saglasno savremenim standardima.

OTKUP SOPSTVENIH AKCIJA

Tokom 2020.godine Banka nije otkupljivala sopstvene akcije.

FINANSIJSKI INSTRUMENTI OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA BANKE

Od finansijskih instrumenata koje je Banka koristila, a koji su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka izdvajaju se tri serije subordinisanih obveznica koje je Banke izdala 2014., 2017. i 2019. godine, a koje su pozitivno uticale na povećanje dugoročnih izvora finansiranja i učvršćenja pokazatelja kapitalne adekvatnosti Banke.

MREŽA POSLOVNIH JEDINICA BANKE

Filijala Podgorica

Adresa: Ul. Slobode br. 91
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.podgorica@hb.co.me

Filijala Nikšić

Adresa: Trg Save Kovačevića bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.niksic@hb.co.me

Filijala Bar

Adresa: Ul. Maršala Tita bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.bar@hb.co.me

Filijala Budva

Adresa: Mediteranska bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.budva@hb.co.me

Filijala Kotor

Adresa: SC Kamelija, Trg M. Petrovića bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.kotor@hb.co.me

Filijala Herceg Novi

Adresa: Trgt Nikole Đurkovića bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me

Filijala Bijelo Polje

Adresa: Ul. Slobode bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.bijelopolje@hb.co.me

Filijala Berane

Adresa: Ul. Mojsija Zečevića bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.berane@hb.co.me

Filijala Ulcinj

Adresa: Ul. 26. Novembar bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.ulcinj@hb.co.me

Filijala Danilovgrad

Adresa: Baja Sekulića br. 8
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.danilovgrad@hb.co.me

Ekspozitura Herceg Novi

Adresa: Kompleks PORTONOVI, Donje naselje 04
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Ul. Slobode br. 91
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.podgorica@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Ul. Josipa Broza Tita br. 67
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.centrala@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Bul. Svetog Petra Cetinjskog br.130
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.podgorica1@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Ul. Đoka Miraševića M3
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.podgorica2@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Cetinjski put bb, Donja Gorica
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.podgorica3@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Cetinjski put bb Shopping mol Delta City
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.podgorica@hb.co.me

Ekspozitura Cetinje

Adresa: Ul. Bajova br. 74
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.cetinje@hb.co.me

Ekspozitura Tivat

Adresa: Ul. 21. Novembra br. 21
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.tivat@hb.co.me

Ekspozitura Tivat – Porto Montenegro

Adresa: Porto Montenegro, zgrada Teuta, Obala bb
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.porto.montenegro@hb.co.me

Ekspozitura Žabljak

Adresa: Narodnih heroja bb
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.zabljak@hb.co.me

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uopšteno govoreći, proces upravljanja rizicima podrazumijeva: identifikovanje, mjerenje, praćenje, kontrolu i izvještavanje o rizicima. Osim toga, u okviru sektora se razvijaju politike i procedure za upravljanje rizicima, kao i metodologije i postupci za njihovo mjerenje. Uspostavljanje sveobuhvatnog okvira za upravljanje rizicima kao i afirmacija kulture upravljanja rizicima u opštoj korporativnoj kulturi Banke neophodan je preduslov za dugoročan uspjeh svake bankarske strategije.

Ovaj proces integrisan je u okvir korporativnog upravljanja Banke i zasnovan je na modelu „tri linije odbrane“ - „prva linija odbrane“ je menadžment poslovnih linija Banke, odgovoran za upravljanje rizicima, povezanim s proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima u poslovnim segmentima i prilikom odlučivanja na dnevnoj osnovi; „druga linija odbrane“, su izvršni direktor/ica Banke za upravljanje rizicima i tijela Odbora direktora za pojedine rizike, a „treća linija odbrane“ su interna revizija, nezavisni spoljni revizor, a može podrazumijevati i eksterne nezavisne kvalifikovane subjekte.

Za upravljanje rizicima u Banci zadužen je Sektor za upravljanje rizicima u okviru kojeg posluju Služba procjene rizika i Služba za vođenje rizičnih plasmana, a koje su zadužene za ocjenu, identifikovanje, mjerenje i praćenje rizika. Sektor za kontrolu rizika zadužen je za praćenje, kontrolu i izvještavanje o rizicima.

U okviru upravljanja rizicima posebna pažnja se posvećuje politikama i procedurama vezanim za upravljanje rizicima, kao i izradi potrebnih metodologija. Izvještavanje u okviru oba sektora se vrši na mjesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou, a o svim aktivnostima vezanim za Sektor za upravljanje rizicima informiše se ALCO komitet, Odbor direktora, Odbor za kreditni rizik i Odbor za nefinansijske rizike.

U svom poslovanju Banka je prepoznala sledeće kategorije rizika kojima želi da aktivno upravlja: kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik kamatne stope iz bankarske knjige, tržišni rizik, operativni rizik i rizik zemlje.

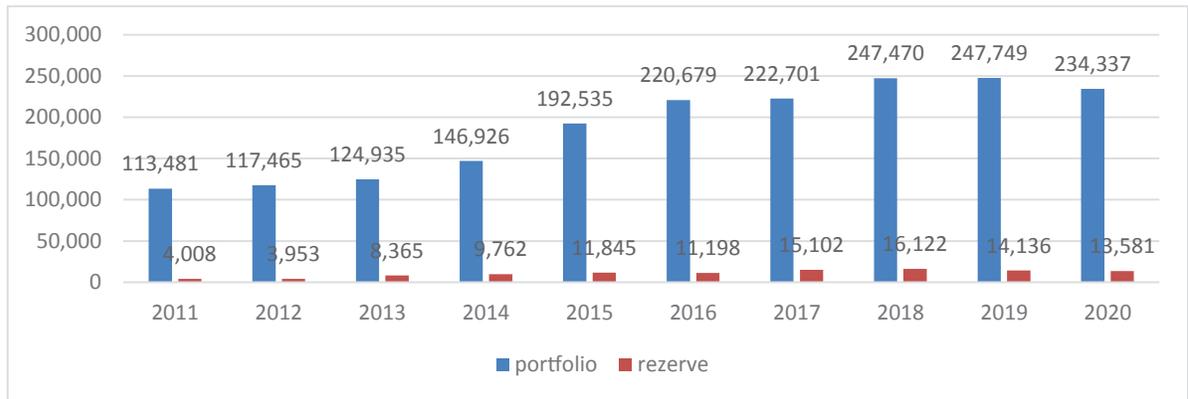
Kreditni rizik

Kreditni rizik se definiše kao rizik od gubitka zbog nemogućnosti ili nespremnosti klijenta da u cjelosti i na vrijeme ispunjava svoje obaveze prema banci.

Upravljanje kreditnim rizikom predstavlja ključnu komponentu sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je maksimizacija odnosa prinosa i rizika Banke. Kako bi se postigao ovaj cilj, kreditnim rizikom se upravlja na individualnom nivou (na nivou partije) u okviru Sektora za upravljanje rizicima i na portfolio nivou u okviru Sektora za kontrolu rizika.

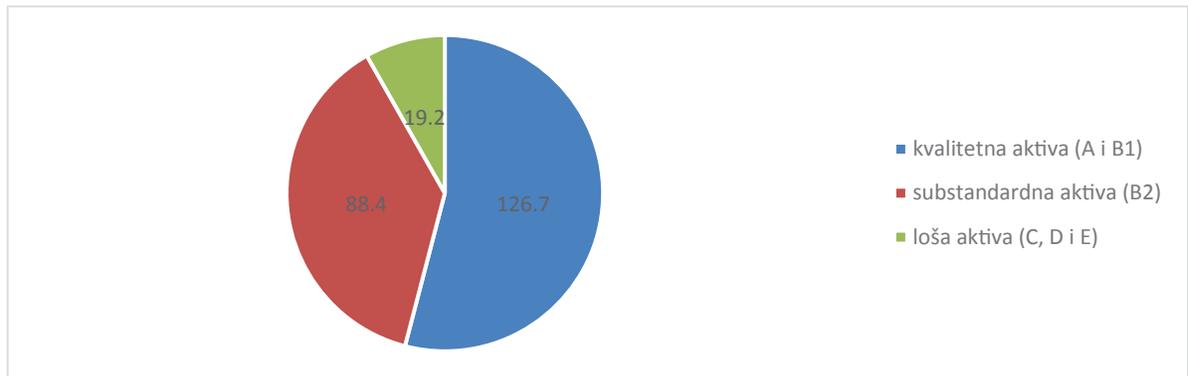
Kreditni portfolio Banke je u decembru 2020. godine u odnosu na decembar 2019. manji za 5%. Važno je napomenuti da je i pored krize uzrokovane negativnim posljedicama epidemije koronavirusom Banka zadržala nivo kreditnog portfolija na približno istom nivou kao i prethodnih godina.

Portfolio / rezerve 2011-2020. godine (u hilj. EUR)

Od ukupnog portfolija Banke, na kvalitetnu aktivnu (A i B1) odnosi se 54%, na substandardnu (B2) 37% i na lošu aktivnu (C, D i E) 8%.

Aktiva po kvalitetu - dec.2020. (u mil. EUR)

Kao osnovni indikatori kreditnog rizika mogu se izdvojiti: procenat rezervacija za kreditne gubitke, kašnjenje u otplati kredita, učešće nekvalitetne aktive u ukupnom portfoliju (NPL%).

Procenat rezervacija za kreditne gubitke se može posmatrati prema metodologiji CBCG i internoj metodologiji Banke (ispravke vrijednosti).

• Prema metodologiji CBCG izdvojene rezerve za kreditne gubitke na dan 31.12.2020. godine činile su 5,80% portfolija ili 13.581.181 EUR. Ako izvršimo poređenje u odnosu na kraj 2019. godine, rezerve su se povećale za 3,9% ili 555.246 EUR.

Portfolio / rezerve po CBCG

	31.12.2019.	31.03.2020.	30.06.2020.	30.09.2020.	31.12.2020.
Portfolio	247.749.409	253.870.221	257.648.351	250.751.083	234.337.109
Rezervacije	14.136.427	14.977.447	13.428.917	14.114.884	13.581.181
Rezervacije (%)	5,71%	5,90%	5,21%	5,63%	5,80%

- Prema internoj metodologiji ispravke vrijednosti kredita na 31.12.2020. godine su iznosile 14.590.928 EUR tj. 6,23% portfolija. U odnosu na kraj 2019. godine, rezerve su se povećale za 432.279 EUR ili 3,05%.

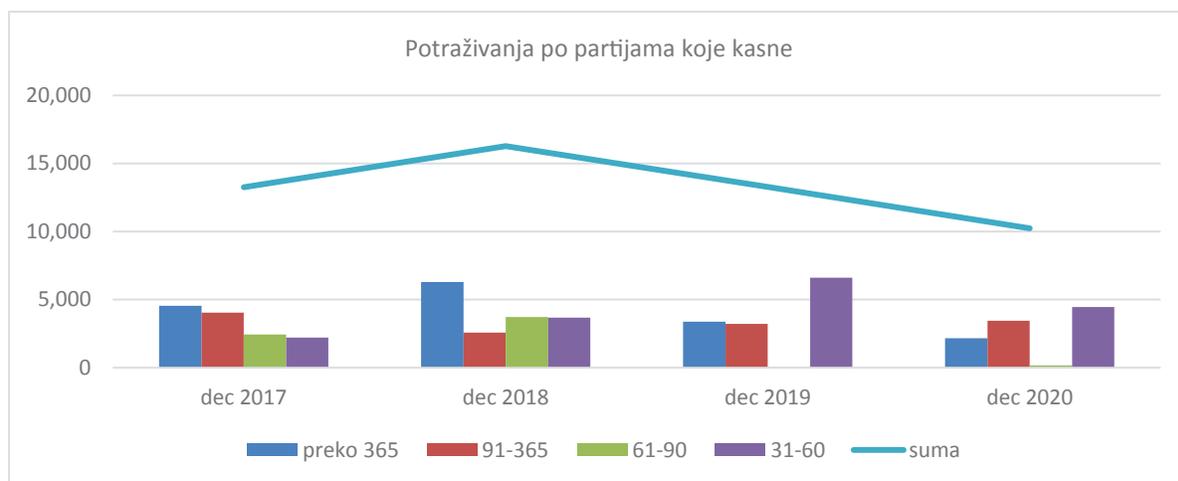
Portfolio / rezerve po internoj metodologiji (modelu)

	31.12.2019.	31.03.2020.	30.06.2020.	30.09.2020.	31.12.2020.
Portfolio	247.749.409	253.870.221	257.648.351	250.751.083	234.337.109
Rezervacije	14.158.649	14.764.613	13.750.196	14.009.396	14.590.928
Rezervacije (%)	5,71%	5,82%	5,34%	5,59%	6,23%

Kašnjenje u otplati kredita:

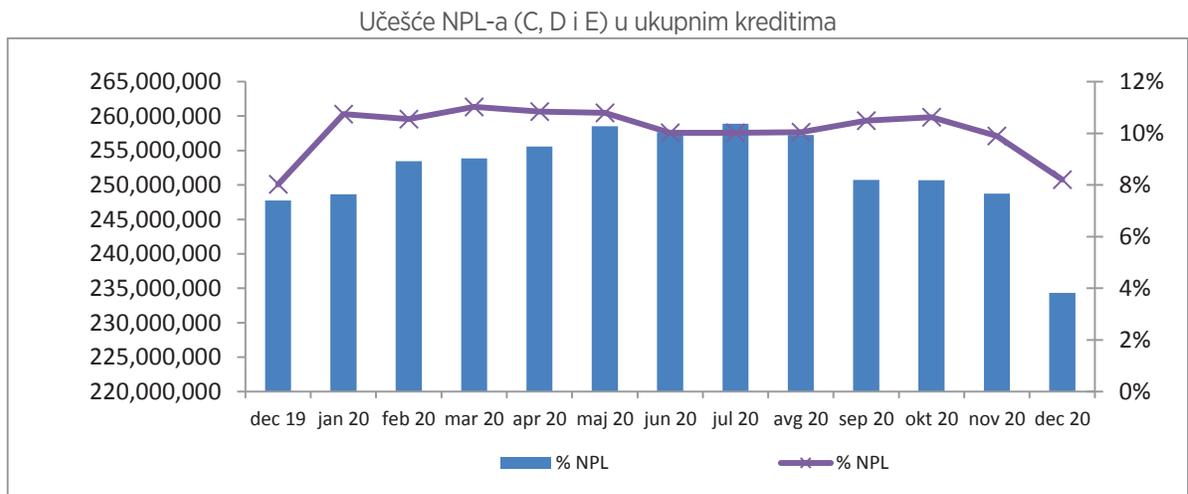
- Iznos kredita sa kašnjenjem u otplati preko 30 dana, na dan 31.12.2020. godine iznosio je 10.226.598 EUR ili 4,11% ukupnog portfolija Banke, dok su na 31.12.2019. godine iznosili 13.273.234 EUR ili 5,36% ukupnog portfolija Banke.

- Iznos kredita sa kašnjenjem u otplati preko 90 dana na 31.12.2020. godine iznosio je 5.607.861 EUR ili 2,25% portfolija Banke, dok su na 31.12.2019. godine iznosili 6.607.200 EUR ili 2,67% ukupnog portfolija Banke.

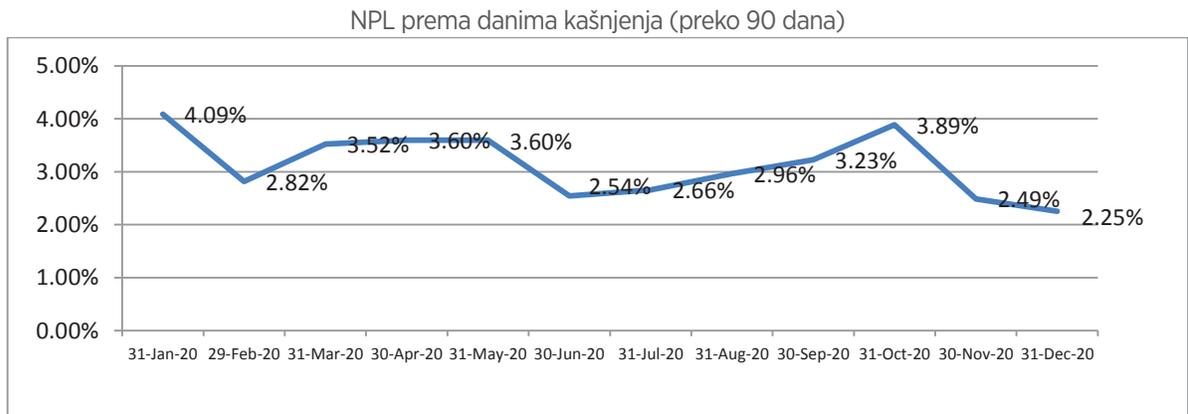

Učešće nekvalitetne aktive (NPL-a) u ukupnom portfoliju se prati na osnovu boniteta klijenta tj. prema grupi (C,D i E) i na osnovu dana kašnjenja tj. preko 90 dana kašnjenja.

NPL prema bonitetnim grupama (C,D i E) na kraju decembra 2020.godine iznosio je 19.238.690 EUR ili 8,21% portfolija, što predstavlja smanjenje NPL-a od 3,19% u odnosu na decembar 2019. godine kada je iznosio 19.873.167 EUR.

NPL prema danima kašnjenja (>90d) na kraju decembra 2020.godine iznosio je 5.607.861 EUR ili 2,25% portfolija, što predstavlja smanjenje NPL-a od 15% u odnosu na decembar 2019. godine kada je iznosio 6.607.200 EUR.

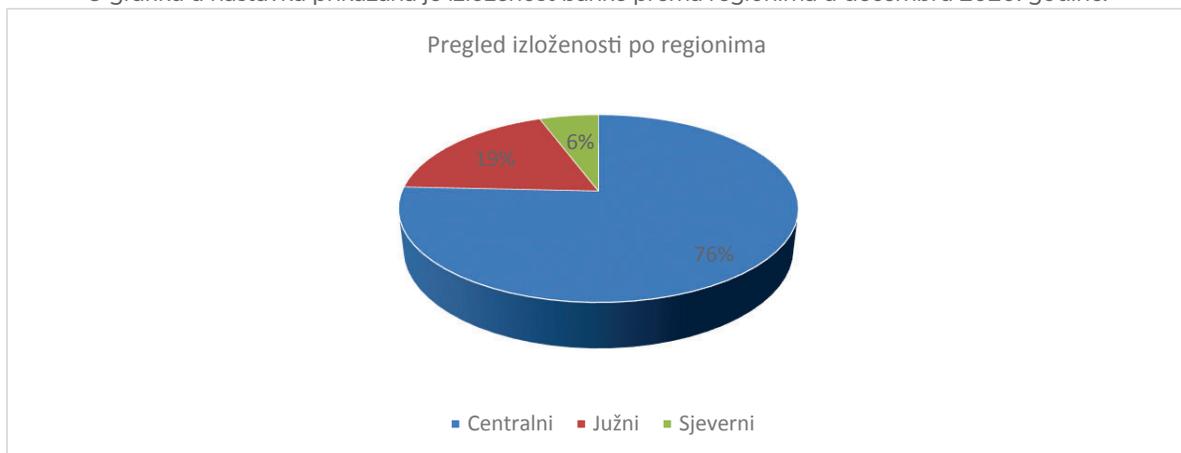
U tabeli u nastavku prikazana je struktura kreditnog portfolija prema djelatnostima u decembru 2020. Najveće učešće u kreditnom portfoliju bilo je prema sektoru trgovine i iznosilo je 14,44% portfolija, dok je učešće izloženosti prema fizičkim licima iznosilo 39,45%.

Struktura portfolija po sektorima privrede na 31.12.2020.(u hilj. EUR)

Sektor	Iznos kredita	% portfolija	Limit
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3,346	1.43%	40%
Vađenje rude i kamena	4,154	1.77%	40%
Prerađivačka industrija	10,291	4.39%	40%
Snabdijevanje električnom energijom	1,378	0.59%	40%
Snabdijevanje vodom	377	0.16%	40%
Građevinarstvo	28,701	12.25%	40%
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	33,827	14.44%	40%
Saobraćaj i skladištenje	8,930	3.81%	40%

Usluge pružanja smještaja i ishrane	23,481	10.02%	40%
Informisanje i komunikacije	1,400	0.60%	40%
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	5,706	2.43%	40%
Poslovanje nekretninama	3,956	1.69%	40%
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	3,054	1.30%	40%
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2,349	1.00%	40%
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	0	0.00%	40%
Obrazovanje	134	0.06%	40%
Zdravstvo i socijalna zaštita	453	0.19%	40%
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	337	0.14%	40%
Ostale uslužne djelatnosti	1,012	0.43%	40%
Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca	0	0.00%	40%
Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	0	0.00%	40%
Fizička lica - rezidenti	92,452	39.45%	45%
Nerezidenti	8,999	3.84%	40%
	234,337		

U grafiku u nastavku prikazana je izloženost banke prema regionima u decembru 2020. godine.

Covid-19 - uticaj

U skladu sa grafičkim i tabelarnim prikazom trenda nekvalitetnih kredita u poslednjih godinu dana, može se zaključiti da aktuelna ekonomska kriza izazvana posljedicama epidemije nije imala značajnog uticaja na pogoršanje parametara u vezi NPL-a na kraju 2020. godine.

U skladu sa odlukama CBCG o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem, banka je izašla u susret klijentima koji su imali potrebu za odlaganjem plaćanja kreditnih obaveza i/ili restrukturiranjem istih. Vodeći se odredbama odluka CBCG u postupku restrukturiranja klijentima su odobravane pogodnosti koje olakšavaju njihovu trenutnu finansijsku poziciju a u postupku klasifikacije kredita i obračunavanju rezervacija za potencijalne kreditne gubitke krediti su tretirani kao novoodobreni, ukoliko su zadovoljavali uslove koje je propisala CBCG.

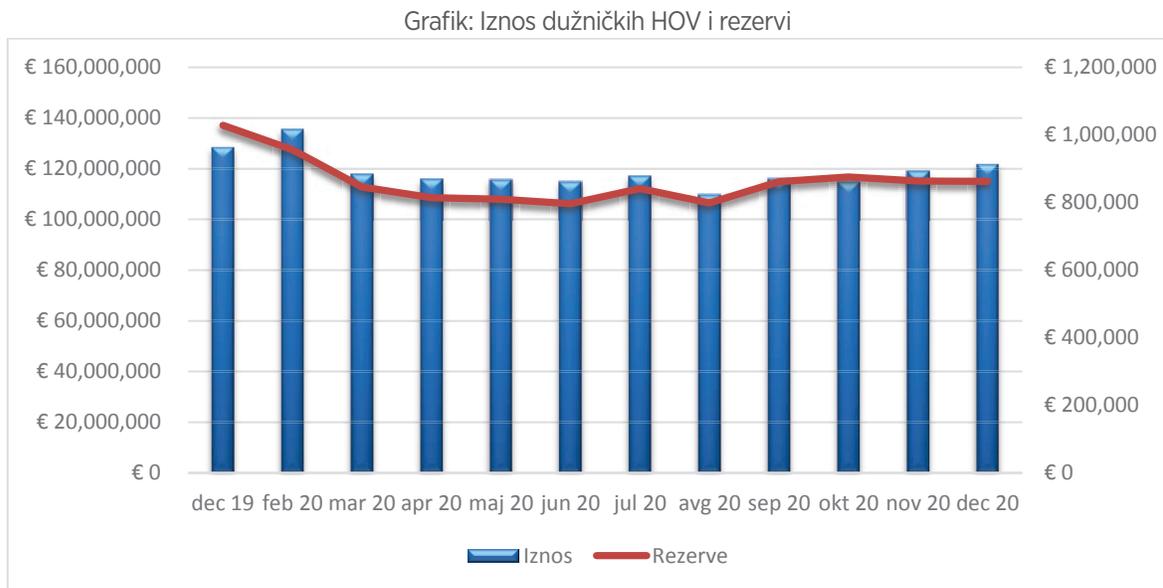
Na 31.12.2020.godine u moratorijumu odobrenom za sektor turizma i sektor poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, bilo je 50 dužnika sa ukupnom izloženosti u iznosu od cca 3,5 miliona EUR, od čega se 2,1 miliona EUR (61%) odnosi na fizička lica, a ostatak na preduzetnike i mala i srednja preduzeća. Pored toga, pravo na moratorijum su ostvarila još 32 dužnika – ostala fizička lica, sa ukupnom izloženosti od 265.000 EUR.

Uticao epidemije je bio najizraženiji u sektoru turizma i sektora poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, gdje je odobreno restrukturiranje kredita u ukupnom iznosu od 15,1 milion EUR, gdje su uglavnom produžavani rokovi otplate kredita, uz mogućnost uvodjenja i gracie perioda u otplati. Pored toga, restrukturiranje je odobreno i ostalim korisnicima kredita u ukupnom iznosu od 13,3 miliona EUR, što daje ukupan iznos od 28,4 miliona EUR COVID restrukturiranih kredita.

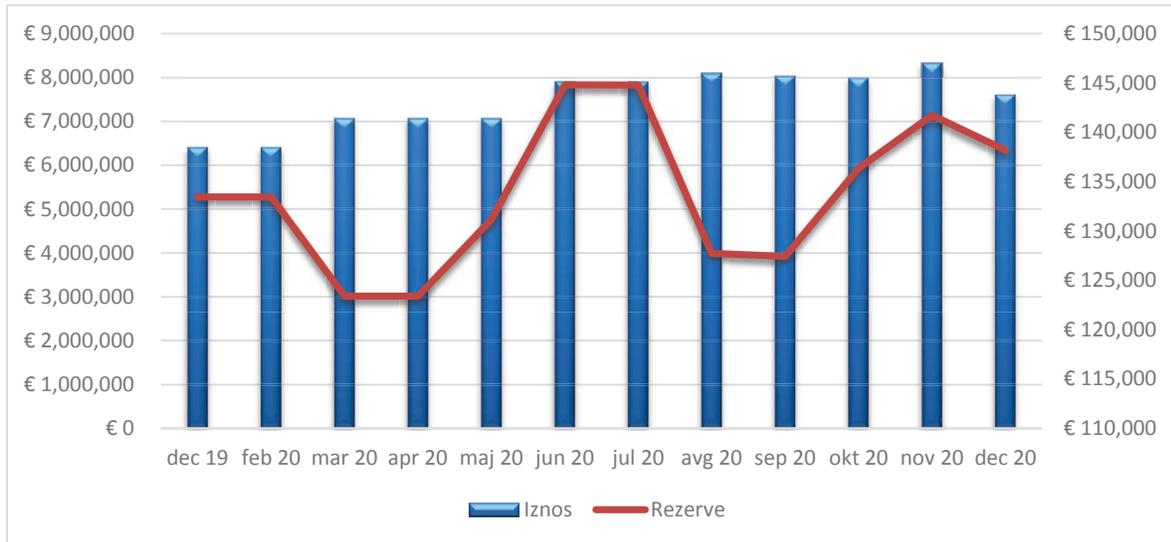
Uzimajući u obzir navedeno, realno je za očekivati da banka osjeti negativne posljedice uticaja epidemije u ovoj i narednim godinama, kada se uticaj iz realnog sektora prenese na finansijski. Preciznija predviđanja je u ovom momentu teško definisati, upravo zbog nepredvidljivog dosadašnjeg toka epidemije i shodno tome, nepredvidljivog uticaja na privredu.

HOV – u sklopu kreditnog rizika

Bankarsku knjigu Banke su 31. decembra 2020. činili vlasnički i dužnički finansijski instrumenti. Sve pozicije u bankarskoj knjizi bile su u decembru u okviru zakonski i interno definisanih limita. Ukupna vrijednost HOV u vlasništvu Banke na 31.12.2020. godine iznosila je 129.257.674 EUR. Od tog iznosa, dužničkih hartija od vrijednosti je bilo u iznosu 121.656.147 EUR i vlasničkih hartija od vrijednosti u iznosu 7.601.527 EUR.

Grafik: Iznos vlasničkih HOV i rezervi

Tržišni rizik

U okviru tržišnih rizika, Banka analizira sledeće rizike: rizik kamatne stope, valutni rizik i pozicijski rizik.

Rizik kamatne stope predstavlja negativan uticaj promjena kamatnih stopa na finansijski položaj banke.

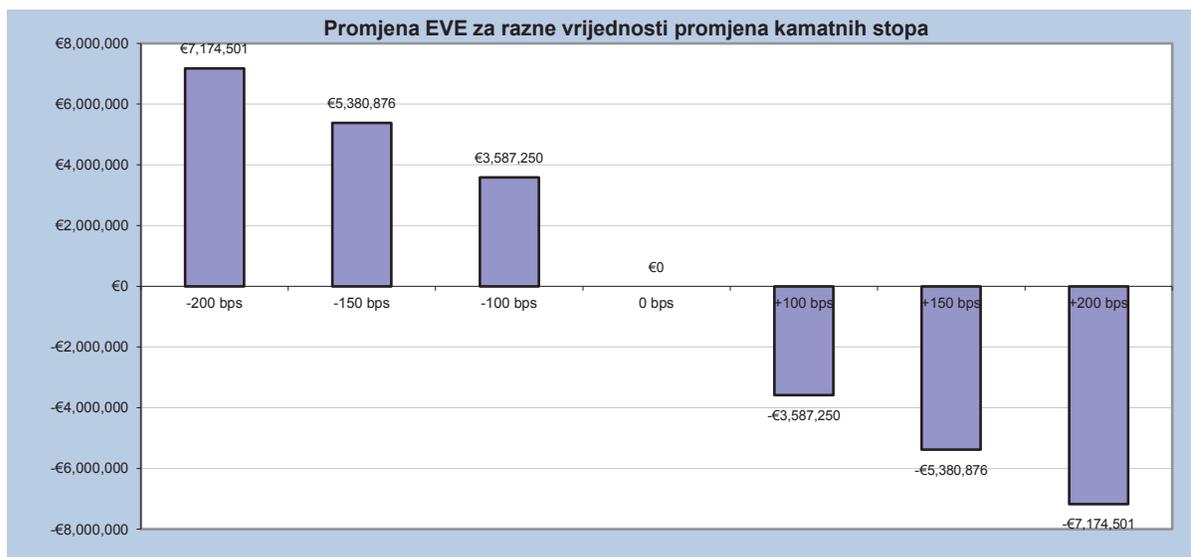
Kamatni rizik nastaje zbog:

- Promjene u cijenama, ili neusklađenosti dospijuća aktive i obaveza (rizik promjene cijena);
- Promjene u referentnim kamatnim stopama za aktivu i obaveze;
- Promjene u samom obliku krive prinosa (rizik krive prinosa);
- Realizacija finansijske opcije koja implicitno postoji u kreditnim aranžmanima koje Banka ima sa klijentima (rizik opcije).

Rizik kamatne stope analiziran je iz dvije komplementarne perspektive: uticaj na ekonomsku vrijednost kapitala Banke, kao i na neto kamatni prihod.

Analiza uticaja kamatnog rizika iz bankarske knjige na ekonomsku vrijednost Banke, izvršena je primjenom „gap-a trajanja“. Svrha ovog metoda je da prikaže potencijalnu promjenu vrijednosti svih budućih aktivnih i pasivnih gotovinskih tokova Banke osjetljivih na kamatni rizik, čija razlika predstavlja „ekonomsku vrijednost kapitala“ Banke (EVE). Za razliku od kamatnog gap-a koji mjeri uticaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod uzimajući u obzir aktivne i pasivne gotovinske tokove do jedne godine, gap trajanja u obzir uzima sve gotovinske tokove.

U slučaju porasta nivoa kamatnih stopa za 200 bps, vrijednost EVE na 31.12.2020. od 62,27 miliona EUR smanjila bi se za 7,17 miliona EUR ili 11,52%. Izračunati iznos gap-a trajanja (ili „rizikom ponderisane pozicije bankarske knjige“) činio je 31. decembra 2020. godine 14,07% sopstvenih sredstava Banke što je u okviru zakonski propisanog limita od 25%.

Projekcija povlačenja “a vista” depozita:

1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god
19%	14%	13%	19%	35%

OSJETLJIVOST AKTIVE I PASIVE NA PROMJENU KAMATNE STOPE (u hilj. EUR) -
agregatno 31. dec. 2020.

OSJETLJIVA AKTIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	UKUPNO
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	28.634					28.634
Kamatonosne hartije od vrijednosti	1.508	13.661	162	1.979	101.357	118.667
Kredit i ostala potraživanja	19.723	19.109	19.133	47.864	128.508	234.337
Ostala osjetljiva aktiva	1.679					1.679
UKUPNO	51.545	32.770	19.295	49.843	229.865	383.317
	13%	9%	5%	13%	60%	100%
OSJETLJIVA PASIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	UKUPNO
Kamatonosni depoziti	59.181	47.347	49.477	97.740	131.006	384.751
Kamatonosne pozajmice	50	155	887	2.775	18.149	22.017
Subordinisani dug i obveznice				10.000	12.000	22.000
Ostale osjetljive obaveze	704					704
UKUPNO	59.935	47.502	50.364	110.515	161.155	429.472
% od ukupnih kamatonosnih obaveza	14%	11%	12%	26%	38%	100%
RAZLIKA (GAP)	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	UKUPNO
IZNOS GAP-a	-8.391	-14.732	-31.069	-60.673	68.710	-46.155

Dio godine tokom kojeg postoji izloženost GAP-u	0,96	0,84	0,63	0,26		
Kumulativan Gap	-8.391	-23.123	-54.193	-114.865	-46.155	-92.311
Uticaj na neto prihode od kamata	-161	-246	-392	-316		
Godišnja promjena prihoda od kam. (st.kam. šok)	-1,115					
Kumulativan Gap / Ukupna aktiva	-2%	-5%	-11%	-23%	-9%	-18%
Propisani limiti	54%					

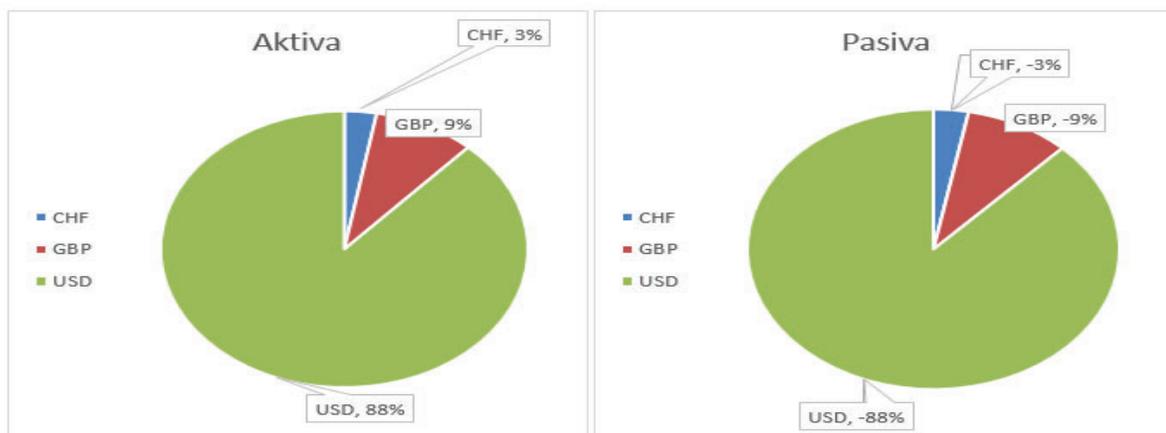
Ukoliko kamate porastu za 2 procentna poena, očekivani godišnji neto prihod od kamata će se smanjiti za 1,115 hiljada EUR.

Valutni rizik nema značajnijeg uticaja na ukupan rizični profil Banke.

Banka je poslovala u skladu sa uspostavljenim sistemom limita.

Devizna pozicija – 31. decembar 2020. (konvertovano u EUR)

Sopstvena sredstva				EUR 50.984.000	
Deviza	Aktiva	Obaveze	Neto pozicija	Limit (% osnovnog kapitala)	Ostvareno
AUD	12.693	-9.632	3.061	15%	0%
CAD	36.119	-32.779	3.339	15%	0%
DKK	26.447	0%	26.447	15%	0%
JPY	0	0%	0%	15%	0%
KWD	0	0%	0%	15%	0%
NOK	256	0%	256	15%	0%
SEK	9.073	-4.219	4.854	15%	0%
CHF	524.818	-555.490	-30.673	15%	0%
GBP	1.658.135	-1.668.595	-10.461	15%	0%
USD	16.336.569	-16.054.296	282.273	15%	0,55%
	18.604.109	-18.325.012	279.098	20%	0,55%

RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći da isplati obaveze u svakom trenutku. Obzirom na strateška opredjeljenja Banke održavanje visokog nivoa likvidnosti predstavlja imperativ u procesu upravljanja ovim rizikom. Reputacija visoko likvidne banke posebno je od značaja za obezbjeđenje rasta poslovanja kroz rast depozita stanovništva i privrede. Visok nivo likvidnosti održan je i u uslovima krize uzrokovane posljedicama epidemije koronavirusom što ukazuje na stabilan nivo depozita kojim banka raspolaže, kao i na povjerenje koje klijenti imaju prema banci.

I ovdje možemo reći da se u 2020. godini uticaj COVID -19 nije mnogo odrazio na likvidnost Banke i da nije bilo smanjenja bilnsne sume. Uprkos izazovima, bilansna suma se očuvala. Budući period će biti izazovan sa aspekta očuvanja bilansne sume, ročne strukture i poslovanja. S tim u vezi, Banka neće tolerisati veći rizik likvidnosti zarad postizanja većih prinosa, jer bi to ugrozilo strateški definisan odnos prinosa i rizika kao i reputaciju u tržišnom segmentu prepoznatljivom kao ključnom za razvoj Banke – stanovništvo i mala i srednja preduzeća.

Banka mjeri rizik likvidnosti na osnovu projekcija neto gotovinskih tokova i korišćenjem izvještaja o gapu likvidnosti, izračunavanjem koeficijenta likvidnosti, pokazatelja pokrića LCR i NSFR, gapu kratkoročnih sredstava i obaveza, koncentraciji oročenih depozita kao i prema stres testu likvidnosti.

Neto gotovinski tokovi se izračunavaju kao razlika između priliva i odliva novca za određeni vremenski period.

Prilikom utvrđivanja novčanih priliva i odliva, Banka koristi skup pretpostavki kao što je definisano u odluci CBCG o minimalnim standardima za upravljanje rizikom likvidnosti u bankama.

Koeficijent likvidnosti predstavlja koeficijent između kratkoročne aktive i kratkoročnih obaveza kao što je definisano Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje rizikom likvidnosti u bankama.

Koeficijent likvidnosne pokrivenosti LCR odnosi se na obezbjeđenje otpornosti banke u uslovima kratkoročnog stresa. Koeficijent pokrića neto stabilnih izvora finansiranja NSFR usmjeren je na osiguranje otpornosti banaka na likvidnosne šokove u dužem vremenskom periodu.

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza na dan 31. decembar 2020. godine.

I	Finansijska aktiva u bilansu stanja	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina	UKUPNO
1.	Novčana sredstva, računi depozita kod centralnih banaka i potraživanja od banaka	151.964	0	0	0	0	0	11.426	0	163.390
1.a	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	140.538	0	0	0	0	0	0	0	140.538
1.b	Sredstva izdvojene obavezne rezerve	11.426	0	0	0	0	0	11.426	0	22.853
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	20.309	316	436	18.109	19.633	47.964	103.347	30.203	240.317
2.a	potraživanja od banaka (sredstva kod banaka)	17.223	0	0	0	0	0	0	0	17.223
2.c	kreditni bankama	5.396	0	0	0	0	0	11.426	0	5.396
2.d	kreditni klijentima	10.119	316	436	18.109	19.633	47.964	103.347	29.028	228.952
2.e	hartije od vrijednosti	1.107	0	0	0	0	0	0	0	1.107
2.f	ostala finansijska sredstva	1.886	0	0	0	0	0	0	0	1.886
2.g	kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti	-15.421	0	0	0	0	0	0	1.175	-14.246
3.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	7.594	0	420	13.820	166	2.063	61.287	42.801	128.150
3.e	hartije od vrijednosti	7.594	0	408	13.661	162	1.979	59.424	41.934	125.161
3.g	kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti	0	0	11	160	4	84	1.863	867	2.989
7.	Ostala sredstva	-9.278	0	773	0	0	25	0	18.811	10.331
	UKUPNO	170.589	316	1.629	31.930	19.798	50.051	176.061	91.815	542.188

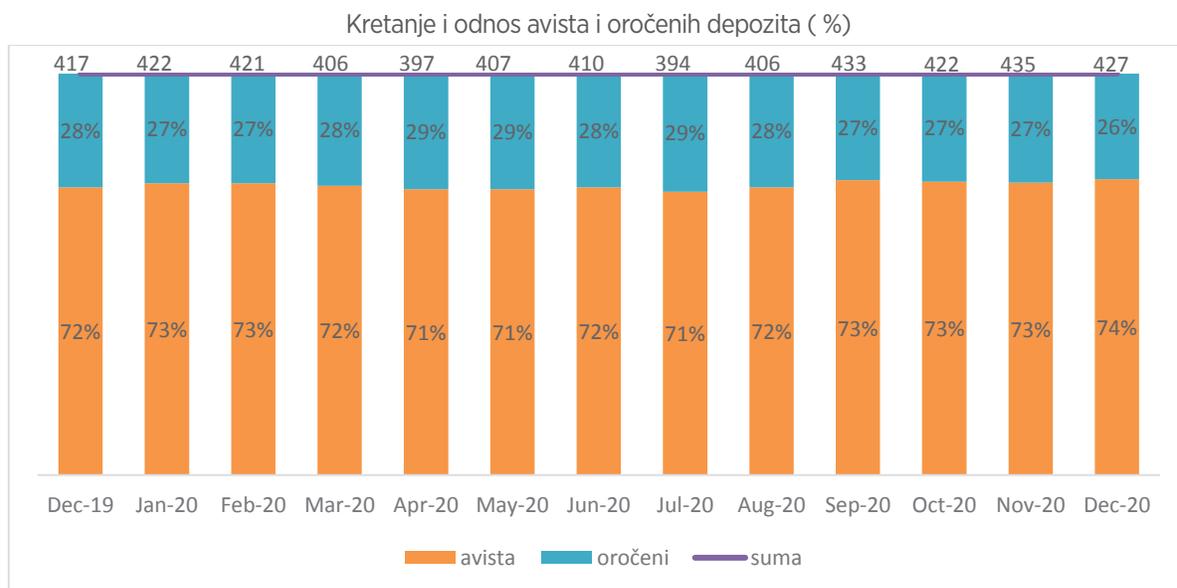
II	Finansijske obaveze u bilansu stanja	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina	UKUPNO
----	--------------------------------------	------------	-------------	--------------	--------------	---------------	----------------	--------------	----------------	--------

1.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	20.009	8.158	12.976	29.549	30.761	55.175	241.704	53.352	451.684
1.a	depoziti banaka i centralnih banaka	1.214	0	0	0	0	0	0	0	1.214
1.b	depoziti klijenata	17.020	8.158	12.976	29.394	29.874	52.400	234.285	42.621	426.728
1.c	kreditni banaka i centralnih banaka	0	0	0	145	848	2.676	5.388	0	9.057
1.d	kreditni klijenata, koji nisu banke	50	0	0	11	39	99	2.031	10.731	12.960
1.f	Ostale finansijske obaveze	1.648	0	0	0	0	0	0	0	1.648
1.g	kamate i vremenska razgraničenja	77	0	0	0	0	0	0	0	77
4.	Subordinisani dug	-83	0	0	0	0	10.154	4.062	8.123	22.256
6.	Ostale obaveze	14.184	0	0	0	0	491	0	0	14.676
	UKUPNO	34.110	8.158	12.976	29.549	30.761	65.821	245.766	61.475	488.617

III	RAZLIKA :	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina	UKUPNO
1.	Gap dospijeca I-II	136.478	-7.842	-11.347	2.380	-10.963	-15.770	-69.705	30.340	0
2.	Kumulativni Gap	136.478	128.637	117.290	119.670	108.707	92.937	23.232	53.572	0
	% od ukupnog izvora sredstava	27,9%	26,3%	24,0%	24,5%	22,2%	19,0%	4,8%	11,0%	

Pokazatelji pokriva likvidnom aktivom (LCR) i Pokazatelji pokriva neto stabilnih fondova finansiranja (NSFR) bili su iznad limita od 100%.

Dec-2020	
LCR	274%
NSFR	161%

OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik predstavlja vjerovatnoću ostvarenja gubitka za Banku, usled neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, uključujući i neadekvatnu informacionu tehnologiju, zbog angažovanja lica izvan Banke za obavljanje određenih poslova za banku, slabosti ili propusta u izvršavanju poslova ili internih procesa, rada zaposlenih, protivpravnih radnji i eksternih događaja, koji mogu Banku izložiti riziku.

Upravljanje operativnim rizicima regulisano je internim aktima Banke, kao i aktima CBCG. Banka mjesečno identifikuje događaje koji su nastali usled izloženosti operativnim rizicima. O identifikovanim rizicima, nastalim gubicima, kao i mjerama koje je potrebno preduzeti u cilju rešavanja identifikovanih problema izvještavaju se Odbor direktora i Odbor za nefinansijske rizike. U dijelu upravljanja operativnim rizikom konstantno se primjenjuje unaprijeđenje postojećih procesa, i to u najvećem dijelu vezano za edukaciju zaposlenih o važnosti identifikacije i prijavljivanja događaja vezano za operativne rizike, zatim unaprijeđenja u identifikaciji i procjeni operativnih rizika u okviru procesa samoprocjene, u oblasti novih proizvoda, procesa i sistema i prilikom eksternalizacije poslovnih aktivnosti.

Cilj upravljanja operativnim rizikom Banke je uspostavljanje efikasnog i efektivnog sistema upravljanja operativnim rizicima, polazeći od brojnih faktora rizika kojima je Banka izložena u obavljanju svojih aktivnosti, uključujući obim, sofisticiranost, prirodu i kompleksnost aktivnosti Banke a kojim se obezbjeđuje:

- identifikovanje postojećih izvora operativnih rizika i izvora operativnih rizika koji mogu nastati uvođenjem novih proizvoda, sistema ili aktivnosti
- mjerenje operativnog rizika, tačnom i blagovremenom procjenom tog rizika
- praćenje operativnih rizika analizama stanja, promjena i trendova izloženosti tom riziku
- kontrolisanje operativnih rizika kroz održavanje tog rizika na nivou prihvatljivom za Banku, njegovo smanjenje ili potpuno eliminisanje
- definisanje ovlašćenja i odgovornosti u procesu uspostavljanja sistema upravljanja operativnim rizikom
- sistem izvještavanja i informisanja Odbora direktora i Rukovodstva Banke o upravljanju operativnim rizikom

Upravljanje operativnim rizikom obuhvata sledeće metodologije i pokazatelje:

- Kvantitativne – baza podataka sa događajima operativnog rizika
- Kvalitativne – samoprocjena operativnih rizika, koja daje pogled na izloženost banke operativnom riziku.
- Ključni indikatori rizika (KRI)
- Analiza operativnih rizika za procese angažovanja eksternih partnera za obavljanje usluga za banku – eksternalizacija
- Analiza operativnih rizika u toku uvođenja novih proizvoda, sistema i procesa.

Operativnim rizikom se upravlja decentralizovano tako da su organizacione jedinice kod kojih postoji operativni rizik odgovorne za upravljanje istim u saradnji sa Sektorom za kontrolu rizika, koji je zadužen da pruža podršku kod identifikacije, mjerenja, ublažavanja i praćenja rizika, i da obezbijedi metodologiju koja pomaže izvršiocima da blagovremeno i sistematski upravljaju rizikom.

RIZIK ZEMLJE

Rizik zemlje predstavlja vjerovatnoću ostvarivanja gubitka za Banku, zbog nemogućnosti naplate potraživanja od fizičkih i pravnih lica sa prebivalištem/sjedištem izvan Republike Crne Gore, a iz razloga koji su vezani za politički, socijalni i ekonomski ambijent zemlje u kojoj se nalazi sjedište, odnosno prebivalište dužnika i obuhvata:

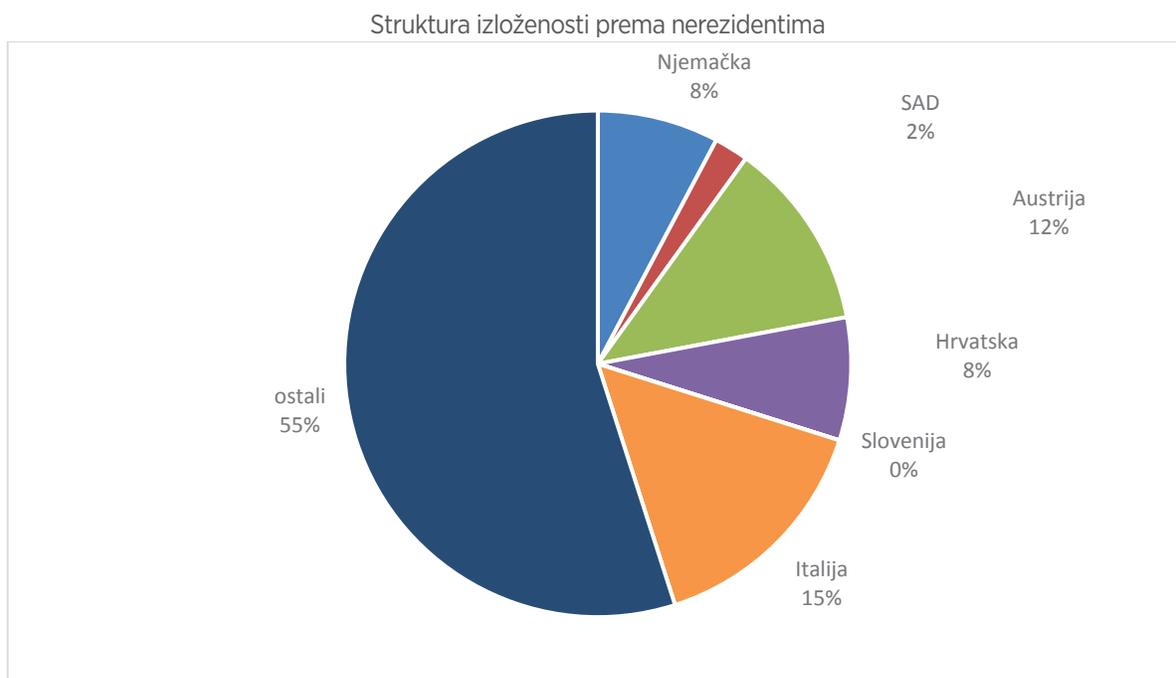
- Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumijeva vjerovatnoća ostvarivanja gubitka koja proizilazi iz nemogućnosti naplate potraživanja banke zbog ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa dužnika, kao i opštih ekonomskih i sistemskih prilika u toj zemlji,
- Rizik transfera, pod kojim se podrazumijeva vjerovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje dužnika, koja proizilazi iz ograničenja plaćanja obaveza prema povjericima iz drugih zemalja u određenoj valuti, utvrđenim aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

Postavljanje limita izloženosti prema nerezidentima, u skladu sa stepenom rizika zemlje nerezidenta, osnovni je metod za upravljanje ovom vrstom rizika.

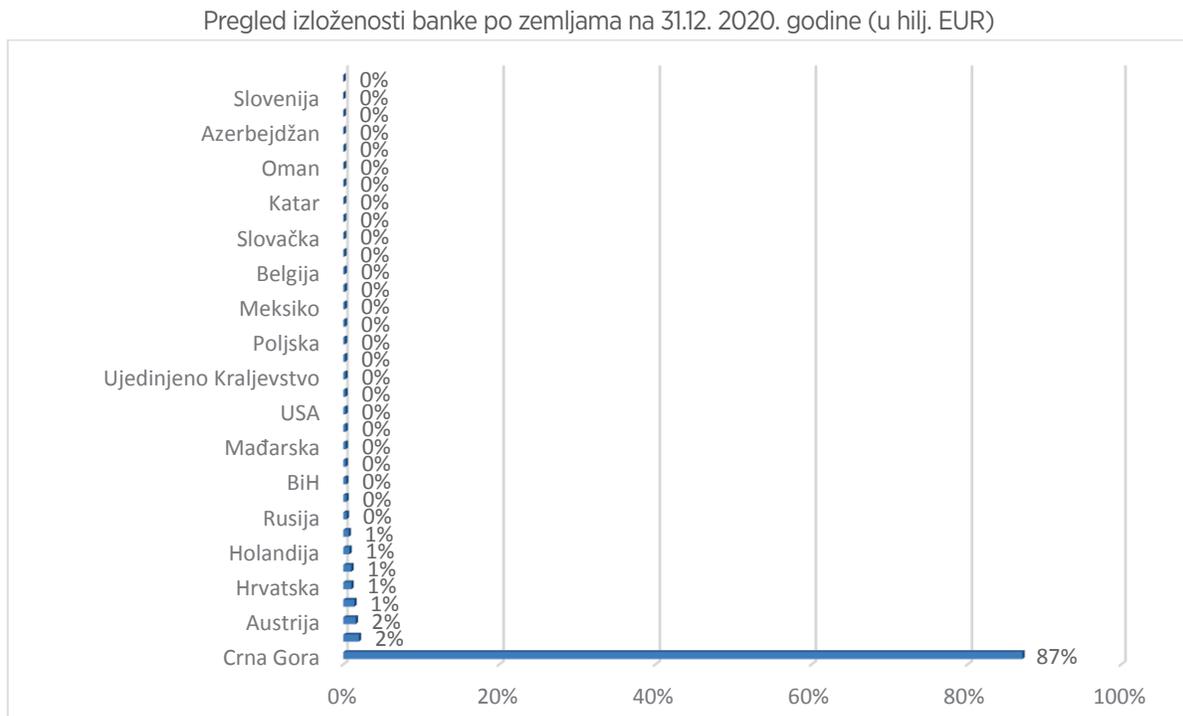
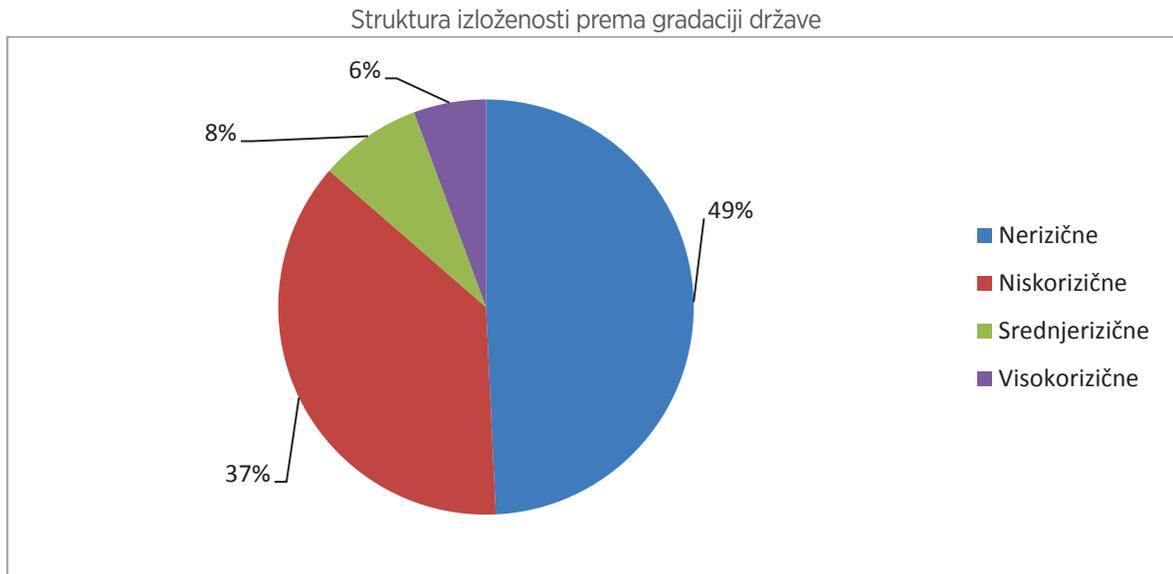
Politika upravljanja rizikom zemlje kreirana je u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima CBCG, kao i internim aktima Banke (Procedura i Politika upravljanja rizikom zemlje). Internim aktima definisano je sledeće:

- dozvoljeni limiti izloženosti riziku zemlje, pojedinačno po zemljama i zbirno;
- periodično preispitivanje adekvatnosti sistema upravljanja rizikom zemlje;
- način identifikacije, mjerenja, praćenja i kontrolisanja rizika zemlje;
- ovlašćenja i odgovornosti lica vezanih za preuzimanje i upravljanje rizikom zemlje;
- obaveze vezane za periodično izvještavanje o izloženosti Banke riziku zemlje;
- klasifikacija aktive izložene riziku zemlje i kriterijumi za utvrđivanje rejtinga zemalja.

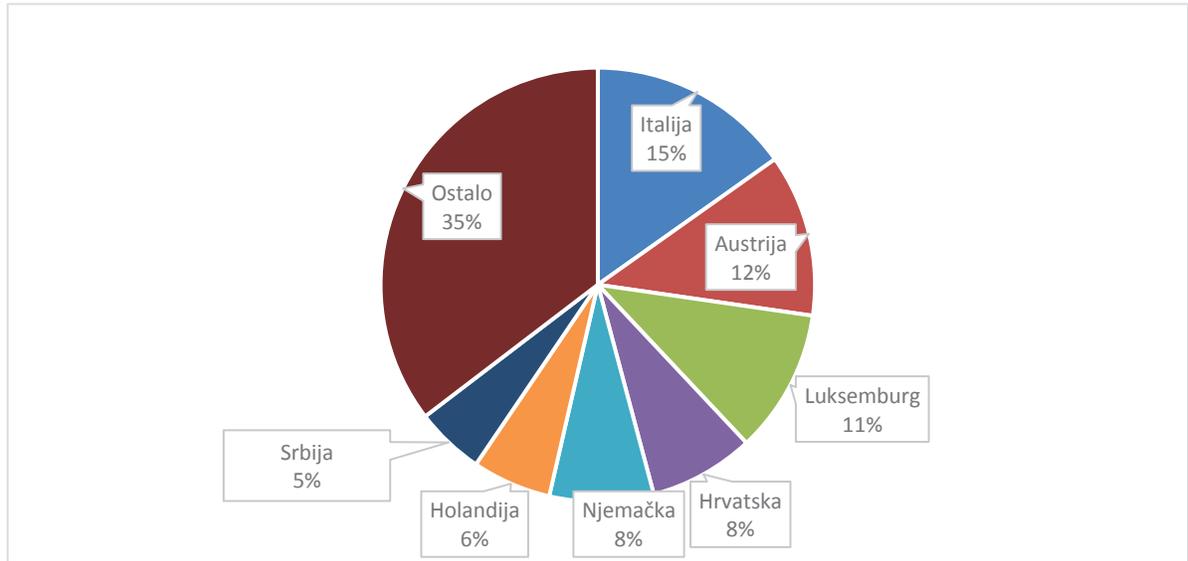
Banka je izložena prema nerezidentima u ukupnom iznosu od 70,06 M EUR, od čega je najveća izloženost prema Italiji u ukupnom iznos 10,6 M EUR.

Na grafikonu ispod se vidi da se 49% izloženosti Banke odnosi na izloženost prema zemljama koje su klasifikovane kao nerizične, 37% na niskorizične, 8% na srednjerizične, a 6% na visokorizične zemlje iz čega se zaključuje da Banka dobro upravlja rizikom zemlje.

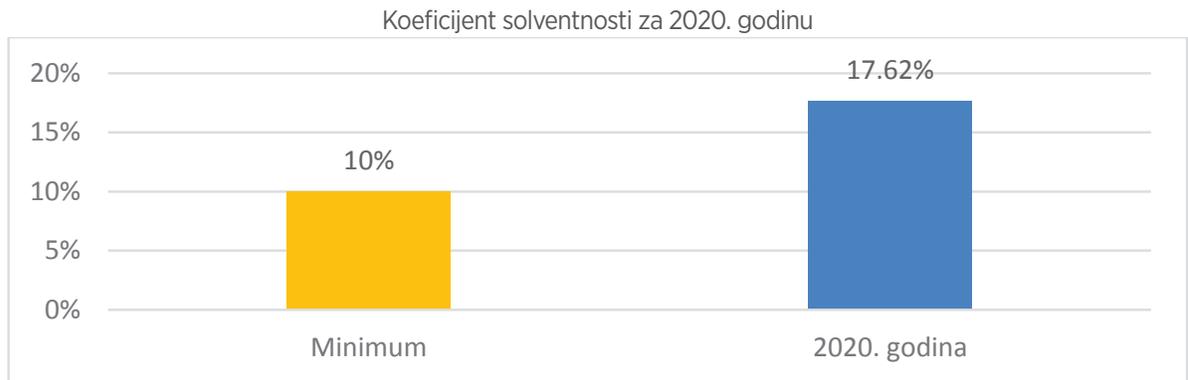

Pregled izloženosti banke prema nerezidentima na 31.12.2020. godine (u hilj. EUR)

KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI I SOPSTVENA SREDSTVA BANKE

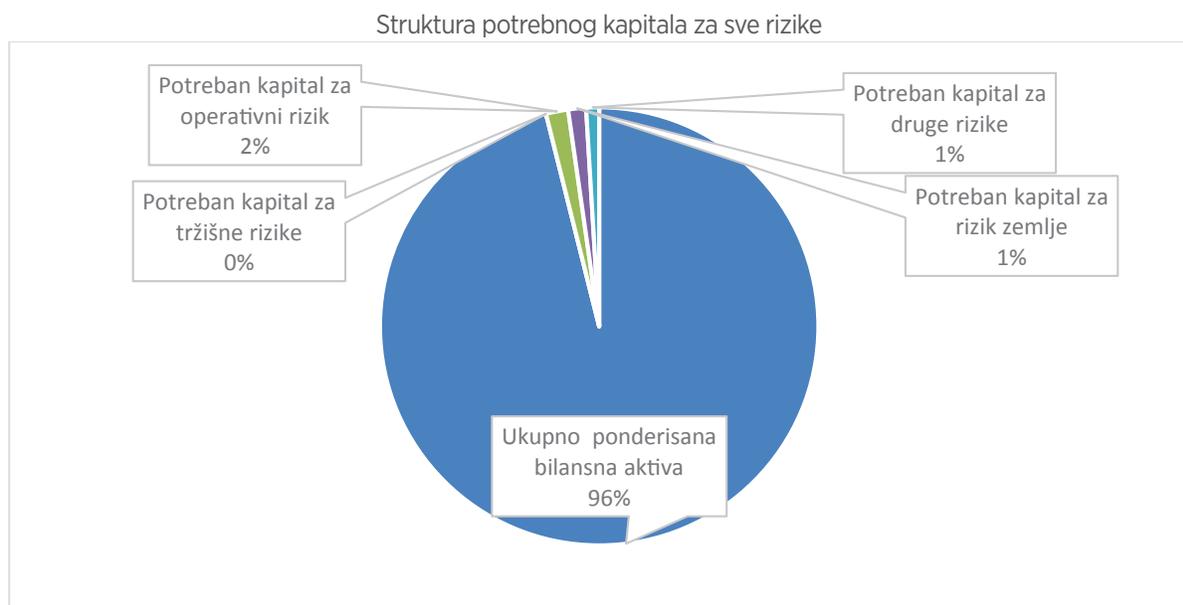
Na 31.12.2020. godine koeficijent solventnosti je bio iznad zakonom propisanog limita (10%), i iznosio je 17,62%. Koeficijent solventnosti je najznačajniji pokazatelj povjerenja u Banku, i zaštitnik je deponentima, povjeriocima i poslovnim partnerima Banke.

Izveštaj o koeficijentu solventnosti banke na 31.12.2020. (u hilj EUR)

R. br.	Opis stavki	Pozicija	Tabela	Iznos
I	Sopstvena sredstva banke	43	SSB	51.092
1.	Osnovni kapital	42	SSB	41.492
2.	Dopunski kapital	41	SSB	9.600
II	Ukupno ponderisana bilansna aktiva			242.971
1.	Ponderisana bilansna aktiva	89	PBA	203.998
2.	Ponderisane vanbilansne stavke	25	PVB	37.632

3.	Iznos kojim se ublažavaju negativni efekti na sopstvena sredstva banke zbog prelaska na vrednovanje stavki aktive primjenom MSFI 9, utvrđen u skladu sa stavovima 5 i 6 člana 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banaka (član 14 Odluke o adekvatnosti kapitala)	6	SSB	1.341
III	Potreban kapital za tržišne rizike			0
IV	Potreban kapital za operativni rizik			4.131
V	Potreban kapital za rizik zemlje			3.322
VI	Potreban kapital za druge rizike			2.409
VII	Koeficijent solventnosti banke			17,62%

U nastavku je data struktura sopstvenih sredstava Banke na 31.12.2020.

Pregled sopstvenih sredstava (u hilj. EUR)

I/A	Osnovni elementi sopstvenih sredstava	Pozicija	Iznos
1.	Uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije	1	16.006
2.	Naplaćene emisije premije, isključujući emisije premije po osnovu kumulativnih prioritetnih akcija	2	7.444
4.	Neraspoređena dobit iz prethodnih godina za koju je skupština akcionara donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital, umanjen za porez na dobit i druge očekivane troškove	4	25.404
6.	Iznos kojim se ublažavaju negativni efekti na sopstvena sredstva banke zbog prelaska na vrednovanje stavki aktive primjenom MSFI 9, utvrđen u skladu sa stavovima 5 i 6 člana 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banaka	6	1.341
7.	Ukupno (pozicije 1+2+3+3a+4+5+6)	7	50.195

I/B	Odbitne stavke pri izračunu osnovnog kapitala		
3.	Nematerijalna imovina (goodwill, licence, patenti, zaštitni znakovi, koncesije)	10	2.019
6.	Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezerviranja za vanbilansne stavke	13	6.684
8.	Ukupno (pozicije 8+9+10+11+12+13+14)	15	8.703
I/C	Osnovni kapital (osnovni elementi sopstvenih sredstava minus odbitne stavke, pozicija 7-15)	16	41.492
II/A	Dopunski elementi sopstvenih sredstava koji se uključuju u dopunski kapital		
4.	Subordinisani dug (za koji su ispunjeni uslovi iz člana 6 Odluke)	20	9.600
7.	Ukupno (pozicije 17+18+19+20+21+22)	23	9.600
II/C	Dopunski kapital (dopunski elementi sopstvenih sredstava minus odbitne stavke, pozicija 23-26)	27	9.600
II/D	Dopunski kapital koji se uključuje u sopstvena sredstva član 8 Odluke	28	9.600
IIIA	Sopstvena sredstva (osnovni kapital+dopunski kapital koji se uključuje u sopstvena sredstva)prije odbitnih stavki	29	51.092
IV	Osnovni kapital umanjen za 50% odbitnih stavki sopstvenih sredstava (pozicija 39)	40	41.492
V	Dopunski kapital umanjen za 50% odbitnih stavki sopstvenih sredstava (pozicija 39)	41	9.600
VI	Osnovni kapital po potrebi umanjen stav 3 člana 9 Odluke	42	41.492
VII	SOPSTVENA SREDSTVA (Osnovni kapital +Dopunski kapital) (V+VI)	43	51.092

NAČINI ZAŠTITE OD RIZIKA

Zaštita od rizika plasmana se radi proaktivnom i preliminarnom analizom na osnovu odnosa prinosa i rizika (klasifikacije po rejting agencijama i CBCG i očekivanih prinosa/kamata), poredjenja sličnih investicija i alternativa. Banka se bavi predanalizama prije investiranja (pregledom javno publikovanih rejtinga, korišćenjem eksternih rejtinga...). Faktori kreditnog rizika se mogu mijenjati i tokom trajanja plasmana, pa se donose odluke o zadržavanju, redukovanju, prodaji ili reprogramiranju plasmana.

Kreditni rizik se definiše kao default ili sniženje kreditnog rejtinga. Default je kada klijent ne može da vrši plaćanja dospjelih obaveza, npr. nemogućnost plaćanja kamate ili nepoštovanje drugih ugovorenih klauzula. Kako se istorijski mogu raditi kalkulacije PD ("probability of default"), Banka nastoji da izbjegne klase koje su imale lošu klasifikaciju u istoriji.

Mjerenje i procjena kreditnog rizika se istovremeno vrše na nivou računa (dužnika) kao i na nivou kreditnog portfolija.

- Na nivou dužnika utvrđuje se potencijalna rizičnost klijenta na osnovu skupa karakteristika rizika. Za građane, te karakteristike obuhvataju socio-demografske i bihevioralne karakteristike, dok se za korporativne klijente klijente kreditna sposobnost i potencijalni kreditni rizik utvrđuju na osnovu skupa parametara finansijskog rizika (koji se odnose na finansijsko stanje klijenta), kao i poslovnog rizika i rizika privredne grane. Značaj pojedine karakteristike rizika za svrhe predviđanja budućeg rizika klijenta se utvrđuje na osnovu analize istorijskih podataka koje Banka posjeduje o svojim klijentima. Sumiranje svih karakteristika rizika ponderisanih vjerovatnoćom njihovog nastanka, daje opštu mjeru rizika za pojedinog dužnika.

- Banka istovremeno vrši i mjerenje kreditnog rizika na nivou cjelokupnog portfolija. Banka kontinuirano vrši procjenu svog kreditnog portfolija u smislu promjena u kvalitetu, sastavu i nivou rezervisanja, i identifikuje uzroke takvih promjena ili mogućeg neispunjenja ciljnih rezultata. Analiza rizika na nivou portfolija, analiza pod-segmenata portfolija, kontinuirano testiranje efikasnosti procesa i primjene limita utvrđenih na osnovu rizika dobijaju sve veći značaj za kreditnu aktivnost Banke.

Zaštita od rizika na nivou računa i portfolia se vrši na način što se plasmani kolateralizuju, pored procjene cash flow-a (primarnog izvora naplate), kao sekundarni izvori naplate mogu se koristiti: depoziti, garancije, jemsta, sudužnici, žiranti, hipoteke, cesije.

Prate se i nekolike klase rizika koje uključuju: 1. Promjene kamatnih stopa, 2. Rizik reinvestiranja, 3. Rizik prijevremenog vraćanja i opcije opoziva (call risk), 4. Rizik likvidnosti, 5. Rizik deviznih kurseva, 6. Rizik inflacije, 7. Makroekonomski i eksterni rizici.

Zaštita od istih se vrši na sledeći način:

Kako se rizik od kamatne stope sastoji od serije cash flow-a, rizik kod fiksnih stopa od kamatne stope se uvećava kako raste kamatna stopa. Kako raste kamatna stopa na trzistu, postojeći ugovori imaju fiksne prihode od kamata, postojeći plasmani vrijede manje i manje su atraktivni (da je novac bio na računu mogao bi se plasirati po većim stopama i ostvariti veći prihod, oportuni trošak). Kako su prinosi manji od potencijalnih, mogućnost prodaje tih plasmana se smanjuje, tj. snižava se vrijednost plasmana.

Banka prati promjene kamatnih stopa i proaktivno se uskladjuje pokušajem da ima horizontalnu ili ročnu uskladjenost, samim tim i manje ročne gap-ove. Novi plasmani prate tržište i periodična uskladjivanja pasivnih i aktivnih kamatnih stopa kako bi kamatni spread ostao na istom nivou i omogućio Banci bolju profitabilnost.

Reinvesticioni rizik je vezan za ročnost. Što je kraći rok to je manji rizik. Manji je rizik da će novi plasmani imati značajnije promjene u kamatnim stopama i uslovima po kojima će biti plasirani u odnosu na tekuće. Banka vrši dominantno kratkoročne plasmane. U Banci dominantno učešće imaju plasmani pravnim licima, manji dio su plasmani fizičkim licima i mahom dominiraju potrošački, gotovinski krediti i kartice, a minimalno stambeni krediti. Prosječan ponderisani rok plasmana je oko 4 godine.

Rizik od prijevremenog vraćanja je rizik od nemogućnosti predviđanja cash flow-a, planiranja i praćenja. Ovaj rizik, Banka smanjuje ugovaranjem klauzula o naknadi za prijevremeno vraćanje plasmana, a koje su uskladjene sa zakonom o potrošačkim kreditima. Naknada ima isključivu svrhu kompenzacije za troškove na osnovu plaćanja kamata za depozite i kreditne linije iz kojih se finansira i prati ročnu uskladjenost plasmana sa izvorima (pasivom, depozitima i pozajmicama).

Rizik likvidnosti se ogleda u nemogućnosti Banke da se obezbijede sredstva na tržištu za finansiranje aktivnosti pod istim ili sličnim uslovima, kao i da proda plasmane pod istim ili sličnim uslovima.

Banka se štiti od toga, nastojanjem maksimalnog uskladjivanja pozicija plasmana sa izvorima i smanjenjem ročnih gap-ova. Novi plasmani prate spread-om nove cijene izvora. Transakcioni troškovi nabavke kreditnih linija, depozita i prodaje plasmana se kompenzuju naknadama i praćenjem istih na aktivnoj strani bilansa Banke.

Zaštita od deviznog kursa se vrši valutnom uskladjenošću plasmana sa izvorima i pokušajem da Banka ima neto otvorenu deviznu poziciju na što manjem nivou. Na taj način promjene deviznog kursa se ne odražavaju na bilans uspjeha, imaju neutralnu poziciju jer plus na strani aktive je minus na strani pasive i obrnuto. Takodje, Banka sagledava valutu klijenta u kojoj posluje i ima cash flow, pa takvim klijentima odobrava valutne plasmane ili vrši investiranja.

Inflacioni rizik takodje utiče na realnu vrijednost novca i narušava povrat na kapital i očekivanja vlasnika Banke. Banka u svojim projekcijama kalkuliše vrijednost novčanih tokova prateći i projekcije inflatornih očekivanja u Crnoj Gori i valuti EUR. Banka dominantan dio posla obavlja u EUR.

Postoje mnogi eksterni faktori i makroekonomski činioci koji se ne mogu predvidjeti i vidjeti u sadašnjem trenutku. Ovdje su uključeni i politički rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da redovno servisiraju svoje obaveze, tu su i regulatorni rizik, transferi kapitala, prirodne katastrofe, korporativna restruktuiranja, kupovine, spajanja, akvizicije, itd. Banka prati rejtinge zemalja i raspoložive informacije i pokušava da drži rizik koncentracije na pojedine zemlje, proizvode, klijente, itd, u okviru limita koji ne mogu ugroziti opstanak i poslovanje Banke.

Operativne rizike, Banka smanjuje što većim stepenom automatizacije, procedura, duplih kontrola, edukacijom internih revizija kao cjelokupnim sistemom internih kontrola.

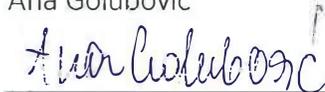
Izvršni direktor za poslove sa fizičkim licima
i napredne kanale prodaje
Nikola Špadijer

Glavni izvršni direktor
Esad Zaimović

Izvršni direktor za poslove sa pravnim licima
i finansijska tržišta
Ana Golubović

Izvršni direktor za rizike
Jelena Vuletić

